

Angol–magyar történelmi szótár

Soós Kálmán ösztöndíjprogram

2014

Készítette: Molnár Ferenc

Előszó

Napjainkban az angol világnyelvi szerepének erősödését tapasztalhatjuk. Ennek megfelelően az angol szaknyelv egyre nagyobb jelentőségre tesz szert a nem angol nemzeti nyelveken művelt tudományterületek számára. Ez a megállapítás a történelemtudományra is igaz. A mai kor alapkövetelménye, hogy egy adott nemzeti nyelven publikáló történész ismerje szakterülete angol nyelvű szókincsét. Szaknyelvi szótárunkkal ezen elvárásnak igyekeztünk megfelelni. Szótárunk anyaga főként magyar és ukrán történelmi kifejezéseket foglal magába, a kezdetektől a legújabb kor eseményeivel bezárólag. A munkában közölt fogalmak és kifejezések listája messze nem teljes. Ennek ellenére hisszük, hogy szótárunkat haszonnal forgathatják az angol nyelvű történelmi szakirodalom megismerésére vállalkozó főiskolai és egyetemi hallgatók. Célunk továbbá, hogy munkánk azon nem szakmabeliek számára is hasznosítható legyen, akik angol nyelvtudásukat szeretnék ily módon elmélyíteni.

Rövidítések

sg – something

sy – somebody

vk – valaki

vm – valami

A

abandon a demonstration abhagyja a tüntetést

abandon abbahagy, felad, letesz vmiről

abandon neutrality semlegességet felad

abandon policy felhagy egyfajta politikával

abandoned settlement elnéptelenedett település

abandonment elhagyás, feladás, átengedés, lemondás

abandonment of a contract szerződés felbontása

abandonment of a right jogról való lemondás

abandonment of expansionist policies lemondás a terjeszkedő politikáról

abandonment of the concept az eredeti elképzelés feladása

abandonment of the gold standard letérés az aranyalapról

abase oneself before the king megalázkodik a király előtt

abbey apátság, kolostor

abbot apát, rendházfőnök

abdicate an incompetent ruler lemondítja a tehetetlen uralkodót

abdicate in favour of infant son kiskorú fiú javára lemond a trónról

abdicate lemond(at), leköszön, felad

abdicate one's rule lemond a hatalomról

abduction erőszakos elszöktetés

aberration letérés, eltévelyedés, rendellenes fejlődés

abet sy in a crime felbújt vkit büntett elkövetésére

abetment bűnpártolás

abetment in a crime bűnrészesség

abettor felbújtó, bűnsegéd, bűnrészes

abidance by the law törvénytisztelet

abide by the law tiszteli a törvényt

abide by the verdict tudomásul veszi az ítéletet

abject terror páni rémület, pánik

abjudicate elmarasztal

abjuration of allegiance idegen állampolgárságról való lemondás

abjure one's faith elhagyja hitét

able for duty katonai szolgálatra alkalmas

able to and willing to carry out international obligations nemzetközi kötelezettségek teljesítésére képes és hajlandó

able-bodied people munkaképes lakosság

abolish censorship eltörli a cenzúrát

abolish eltöröl, érvénytelenít, hatályon kívül helyez

abolish feudal order felszámolja a feudális rendszert

abolition eltörlés, megszüntetés

abolition of death penalty a halálbüntetés eltörlése

abolition of serfdom a szolgaság megszüntetése, jobbágyság eltörlése

abolition of slavery a rabszolgaság megszüntetése

abolition of the privileges of the nobility a nemesség előjogainak eltörlése

abortive attack megghiúsult támadás

abortive attempt sikertelen kísérlet

abortive coup kudarcot vallott államcsíny/puccs

abortive effort meddő vállalkozás, hiú kísérlet

abortive peace negotiations sikertelen béketárgyalások

abortive uprising sikertelen felkelés

abrogate törvényt eltöröl, hatályon kívül helyez

absconder szökevény

absentee bevonulási parancsnak nem engedelmeskedő katona, dezertőr, rendszeresen távol maradó

absenteeism rendszeres távol maradás

absolute age abszolút kor

absolute authority over all subjects teljhatalom minden alattvaló felett

absolute dating abszolút keltezés

absolute majority abszolút többség

absolute monarch/ruler korlátlan hatalmú/abszolutisztikus uralkodó

absolute monarchy korlátlan egyeduralom
absolute teljes, feltétlen, abszolút
absolutism abszolutizmus, önkényuralom, zsarnokság
absolutist monarchy abszolút monarchia, az uralkodó korlátlan egyeduralma
absolutistic abszolutisztikus, önkényuralmi, zsarnoki
absorb Roman ways átveszi a római életformát
abuse visszaélés, túlkapás, szabálytalanság, jogtalanság
abuse of authority hivatali hatalommal való visszaélés
abusive visszaélő, sértő
abusive language szitok, szidalom, becsületsértés
Academy of Florence a firenzei akadémia
accede csatlakozik (egyezményhez), belép (a pártba), beleegyezik, hozzájárul
accede to an office hivatalba lép
accede to the throne trónra lép
accept one's rule elfogadja az uralmat
acceptance elfogadás, jóváhagyás, hozzájárulás
accepted religions bevett vallások
access to courts törvény előtti egyenlőség
accession criteria csatlakozási feltételek
accession negotiations csatlakozási tárgyalások
accession of wealth vagyonszerzés, vagyongyarapodás
accession to a treaty csatlakozás a szerződéshez
accession to manhood férfikorba lépés
accession to office hivatalba lépés
accession to the throne trónra lépés
accession treaty csatlakozási szerződés
acclamation közfelkiáltás
accomplish a series of victories győzelmeket arat
accord összhang, megegyezés; összhangban van, megegyezik
accordance egyetértés, összhang, megegyezés
according to szerint, vmihez képest

according to all indications minden jel szerint
according to authors szerzők szerint
according to circumstances körülményektől függően
according to law az érvényes/hatályos jog szerint
according to plan tervszerűen
according to precedent szokásnak megfelelően, hagyományosan
according to the orders a rendelkezések értelmében
according to tradition hagyomány szerint
acculturate (idegen kultúrához) asszimilálódik
acculturation idegen kultúrához való alkalmazkodás
accuse sy of bias elfogultsággal vádol
accuse sy of war crimes háborús bűnökkel vádol vkit
accused of murder gyilkossággal vádolva
accused vádlott, terhelt
accuser vádló
achieve naval supremacy tengeri fölényt vív ki
achieve victory győzelmet vív ki
achievement vívmány
acid test tűzkereszttség, döntő próba
acknowledgement elismerés, tudomásulvétel
acquiesce beleegyezik, belenyugszik, beletörődik
acquiescence belenyugvás, hallgatólagos beleegyezés
acquiescent engedékeny, alkalmazkodó
acquired rights szerzett jogok
acquisition of citizenship állampolgárság megszerzése
acquit oneself of the suspicion tisztázza magát a vád alól
acquit sy of sg mentesít vkit vmi alól
acquit the accused felmenti a vádlottat
across the Carpathian Mountains át a Kárpátokon
act as deputy for sy helyettesít vkit
act as go-between közvetítőként szerepel

act tett, cselekedet, törvény, eljárás
act of God természeti csapás, vis maior
act of grace közkegyelem, amnesztia
act of pardon megkegyelmezés
act of war háborús cselekmény
act upon order parancsra cselekszik
active duty aktív katonai szolgálat
active service frontszolgálat
activist aktivista
acute válságos, kritikus
AD (Anno Domini) időszámításunk szerint
ad hoc alkalmi, ideiglenes, egy esetre szóló
ad hoc agreement eseti megállapodás
ad hoc committee ad hoc/eseti bizottság
add oil to the fire olajat önt a tűzre
address a crisis válságot kezel
address uralkodóhoz intézet felirat, beadvány, kérvény
addressed to people of all faiths minden hívő néphez intézve
ademption öröklési jog megvonása, kitagadás
adjoining territories határos területek
adjournment of the meeting az ülés elnapolása
adjudication jogi ítékezés, bírói rendezés
administer kormányoz, igazgat, intéz
administration ügyvitel, igazgatás, irányítás
administrative authority adminisztratív hatóság
administrative reforms adminisztratív reformok
administrator adminisztrátor, ügyintéző
admiral tengernagy, admirális
admit as a full member of the alliance szövetség teljes jogú tagjává fogad
adopt a course irányt vesz, vmilyen vonalat követ
adopt a policy álláspontot kialakít

adopt Christianity felveszi a kereszténységet
adopt Islam áttér az iszlámra, felveszi a mohamedán hitet
adopt new customs új szokásokat vesz át
Adriatic Sea Adriai-tenger
advance előrehaladás, haladás; halad, előretart
advance guard felderítők
advance into the nobility nemesi sorba emelkedik
advance on Vienna Bécs felé közeledik/tart
advance party élcsapat, haladó párt, előőrs
advanced civilization fejlett civilizáció
advanced industrial country iparilag fejlett ország
Adventists, Sabbatarians adventisták, szombatisták
adverse fate balsors
adverse party ellenérdekű fél
advowee kegyúr
advowee paramount a legfőbb kegyúr, az uralkodó
advowson kegyuraság, egyházi javadalomra való ajánlás joga
aegis védelem, védőszárny, védőpajzs, égisz
aerial attack légitámadás
aerial combat légi ütközet
aerial defence légvédelem
aerial operation légi hadművelet
aerial surveillance légi felderítés
aeroplane repülőgép
affair ügy, eset, csetepaté, csatározás, összetűzés
affirm megerősít, helybenhagy
Afro-American afroamerikai
Afro-Asian afroázsiai
after-ages utókor, elkövetkező idők
aftermath következmény, utóhatás
after-war háború utáni

after-war period/years háború utáni időszak/évek
against internal and external enemies belső és külső ellenség ellen
against the will akarata ellenére
agamy nőtlenység, cölibátus
age (élet)kor
age determination kormeghatározás
Age of Chivalry lovagkor
Age of Invasions Hódítások Kora
agent ügynök, képviselő
age-old ősrégi
aggravate súlyosbít, bosszant, elmérgesít
aggravating circumstances súlyosbító körülmények
aggravation súlyosbítás, elmérgesedés
agha aga
agin the government kormányellenes, ellenzéki (álláspont)
agitate felizgat nyugtalanságot szít, korteskedik, agitál
agitator izgató, lázító, bujtogató, agitátor
agnatic seniority a legidősebb apaági férfirokon, szeniorátus
agnatic succession apaági trónutódlás
agnation apaági leszármazás, agnátus
agrarian country mezőgazdaságból élő ország, agrárország
agrarian reform földreform, agrárreform
Agrarian Reform Law mezőgazdasági reformtörvény
Agrarian Revolution mezőgazdasági forradalom
agrarian riot parasztfelkelés, parasztlázadás
agrarian society agrártársadalom
agrarian workers agrármunkások
agree egyeztet, egyetért
agreement between powers nagyhatalmak közötti megegyezés
agreement egyezség, szerződés, megállapodás
agricultural cooperatives termelőszövetkezetek, téeszek

agricultural mezőgazdasági, agrár, földművelésügyi
agricultural output mezőgazdasági termelés
agricultural towns mezővárosok
agriculture mezőgazdaság
aid programme segélyprogram
air force légierő
air raid légitámadás
air-arm légi fegyver
aircraft carrier repülőgép-anyahajó
aircraft hijacking légi jármű eltérítése
air-raid alarm légiriadó
airship léghajó
air-strike légicsapás
akin rokon, hasonló
akinjis akindzsik
alchemy alkímia, aranycsinálás
aliases álnév, fedőnév
alien idegen, külföldi
alien to sg vmivel szemben álló
alienation elidegenítés, elidegenedés
all ranks az egész személyi állomány
all terrain vehicle terepjáró
alleviate enyhít, csillapít, könnyít
Alliance for Germany Német Egység
Alliance of Free Democrats Szabad Demokrata Szövetsége
alliance systems szövetségi rendszerek
alliance szövetség
Allied (Entente) Powers szövetséges (antant) erők
allied armies egyesült seregek
allied szövetséges
all-in war totális háború

allocate land földet oszt
allocation kiutalás, juttatásszétosztás
allodial allodiális, hűbéradó mentes, ősi, örökös
allodial estate allodiális birtok, tehermentes birtok
allodium szabad (hűbéradó alól mentes) birtok
allotery örökrész, juss, járandóság
allow megenged, elismer
all-party pártok felett álló, pártsemleges
All-Russian Congress of Soviets Összorosz Szovjet Kongresszus
All-Russian Constituent Assembly Összorosz Alkotmányozó Gyűlés
All-Ukrainian National Congress Össz ukrán Nemzeti Kongresszus
All-Ukrainian Peasant Congresses Össz ukrán Parasztkongresszus
almanac almanach, naptár, kalendárium, évkönyv
almighty mindenható, teljhatalmú
alms-land egyházi birtok
alter megváltoztat, átalakít, átalakul
alteration változtatás, átalakítás, módosítás, módosulás
altering változó, módosuló
alternate generations egymást felváltó nemzedékek
alternative history alternatív történelem
ally szövetséget köt
amalgamate egyesít, fuzionál
ambassador nagykövet
ambiguity towards revolution vegyes érzelmek a forradalommal szemben
ambition becsvágy, törekvés
amendment to the constitution alkotmánymódosítás, kiegészítés
amends kártalanítás, kárpótlás
American amerikai
American Civil War Észak-Amerikai Polgárháború
American Colonies amerikai gyarmatok
American War of Independence észak-amerikai függetlenségi háború

amnesty közkegyelem, amnesztia
analyze a source forrást elemez
analyzing a primary source elsődleges forrás elemzése
anarchic, anarchical zűrzavaros, fejletlen, felforgató
anarchical country zűrzavaros ország
anarchism anarchizmus, fejtelenség
anarchist anarchista
anarchy anarchia, bomlás (rendé)
anathema egyházi kiátkozás, anatóma
anathematize (-ise) egyházi átokkal sújt
ancestor ős, előd, felmenő
ancestral ruler ősi uralkodó
ancestry eredet, származás, nemzetség
Ancien Régime a forradalom előtti Franciaország
ancient civilizations ókori civilizációk
ancient demesne ősi birtok, szállásbirtok
ancient ősi, régi, antik
ancient Roman province antik római provincia
ancient World ókori világ
ancillary fields of history a történelem segédtudományai
Andrusovo, Treaty of andruszovói béke
Angevin House of Naples nápolyi Anjou-ház
animal husbandry állattenyésztés
annex a territory hozzácsatol/annektál egy területet
annex bekebelez, hozzácsatol, anektál
annexation bekebelezés, annexió, hozzácsatolás
annihilate megsemmisít, lerombol
anniversary évforduló
announce közöl, bejelent, közhírré tesz
announcement bejelentés, közhírré tétel, kihirdetés
announcement of war hadüzenet, a háború hivatalos bejelentése

annual tribute évenként fizetendő adó/sarc
annually appointed official egy évre kinevezett hivatalnok
annually évente, minden évben
annul a contract szerződést felbont
annulment hatálytalanítás, érvénytelenítés
antagonism ellentétesség, kibékíthetetlenség, antagonizmus
Antes antok
antewar háború előtti
anthem himnusz
anthology szöveggyűjtemény, antológia
anthropomorphic emberalakú
anti-aircraft defence légvédelem
anti-Bolshevik forces bolsevikellenes erők
Antibolshevist Committee Antibolsevista Comité
anti-Catholic uprisings katolikusellenes felkelések
antichristian keresztényellenes
antichristianism keresztényellenesség
anti-clerical antiklerikális, egyházellenes
Anti-Comintern Pact Anti-Komintern Paktum
anti-Communist activity kommunistaellenes tevékenység
Anti-Communist leaders antikommunista vezetők
anti-constitutional alkotmányellenes
anti-Fascist antifasiszta
Antifascist Coalition antifasiszta koalíció
antifederalist föderalizmust ellenző, erős központi kormányzat ellenes
anti-feudal antifeudális
anti-Habsburg forces Habsburg-ellenes erők
anti-Habsburg uprisings Habsburg-ellenes felkelések
anti-hetman uprising hetman-ellenes felkelés
anti-Hungarian magyarellenés
anti-Hungarian policy magyarellenés politika

anti-Jewish zsidóellenes, zsidógyűlölő, antiszemita
anti-Jewish law zsidóellenes törvény, zsidótörvény
anti-king ellenkirály
anti-kulak drive kuláküldözés
antiloalty charge hűtlenségi vád
antimilitarism hadsereg-ellenesség, antimilitarizmus
antimilitarist hadseregellenes, antimilitarista
antimissile defence system rakétaelhárító rendszer
antimissile missile ellenrakéta
antinational nemzetellenes
antiquarian bookseller antikvárius
antique ókori, antik
antiquity ókor, ókoriak
anti-religion campaigns vallásellenes mozgalmak
antireligious propaganda vallásellenes propaganda
anti-Roma romaellenes, cigányellenes
anti-Russian coalition oroszellenes koalíció
anti-Semite antiszemita, zsidógyűlölő
anti-Semitic laws zsidóellenes törvények
anti-Semitic pogrom antiszemita pogrom
anti-Semitism antiszemitizmus, zsidóellenesség
anti-terrorism offensive terrorizmusellenes hadjárat
Antonovych, Volodymyr Volodimir Antonovics
Apostolic Kingdom Apostoli Királyság
apparatchiks apparatcsikok, hatalmi szolgák
appease separatism lecsillapítja a szeparatizmust
appellation elnevezés, megjelölés
appetency for power hatalomvágy
apply alkalmaz, vonatkozik, használ
apply for membership tagnak jelentkezik
apply to sg érvényes/vonatkozik vmire

apply to sb for sth fordul vkihez vmiért, kér vkitől vmit
apply to the proper quarter illetékes szervhez/személyhez/helyhez folyamodik/fordul
appoint kinevez
appointed sb kinevezet bñn
appreciation méltánylás, megbecsülés, felértékelés
approach közeledés, közelítés, megközelítés
April Laws áprilisi törvények
Arab conquests arab hódítások
Arab League Arab Liga
Arab-Israeli Wars arab-izraeli háborúk
Aramaic arámi
archaeological culture régészeti kultúra
archaeological excavation régészeti ásatás
archaeological find régészeti lelet
archaeological remains régészeti maradványok
archaeologist régész, archeológus
Archaic Period őskor
archaic régi, archaikus, ősi
archbishop érsek
archbishopric érsekség
arch-deacon főesperes
arch-deaconry főesperesi kerület
archdiocese érsekség
archduchess főhercegnő
archduchy főhercegség
archduke főherceg
archimandrite archimandrita, kiemelkedő jelentőségű kolostor vezetője
architecture építészet, építőművészet
archivist levéltáros
arch-see érsekség, érseki székhely
ardent enemy szívós ellenség

area terület, térség, felület
area of operations hadműveleti övezet
area of war hadszíntér
arena aréna
aristocrat arisztokrata, főnemes
aristocratic főnemesi, előkelő
armaments industry hadiipar
armed conflicts fegyveres konfliktus
armed forces fegyveres erők
armed insurrection fegyveres felkelés/lázadás
armed neutrality fegyveres semlegesség
Armenians örmények
armistice fegyverszünet
armistice talks fegyverszüneti tárgyalások
armless mob fegyvertelen tömeg
armorial címertani, heraldikai
arms of the country ország címere
Army Act katonai törvénykönyv
army chaplain katonai lelkész
army command hadseregparancsnokság
army corps hadtest
army court katonai bíróság
army equipment katonai felszerelés
army headquarters főhadiszállás
army hospital tábori kórház
army officer katonatiszt
army question véderő-kérdés
army reserve tartalékos állomány
army reservist tartalékos
Árpád dynasty Árpád-dinasztia
Árpadian Age Árpád-kor

Árpads Árpádok, Árpád-házi királyok
arrange a truce tűzszünetet eszközöl ki
arrange elrendez, rendbe hoz
arrange into districts kerületekre oszt
arrangement elrendezés, rendberakás, rendelkezés, utasítás
array csatasor, alakulatok, csapatok; hadrendbe állít
arrest letartóztatás, őrizetbe vétel
arrival érkezés, megérkezés
arrive megérkezik
Arrow Cross Party Nyilaskeresztes Párt
art of war hadtudomány
art treasure műkincs
artificer kézműves, iparos
artificer officer hadmérnök
artificial boundary mesterséges határvonal
artificial művi, mesterséges
artificial person jogi személy
artillerist/artilleryman tüzér
artillery tüzérség
arts and crafts/handicrafts iparművészet
ascend the throne trónra lép
Asia Ázsia
Asian ázsiai
Asian steppe ázsiai sztyeppe
ask for peace békét kér
Askold and Dyr, princes (chieftains) Askold és Dir fejedelmek (törzsfőnökök)
asocial nem szociális, aszociális
assail megtámad
assailant támadó; agresszor
assailment támadás, megrohanás
assassin merénylő

assassinate sy merényletet elkövet vki ellen
assassination merénylet, politikai gyilkosság
Assassination in Sarajevo szarajevói merénylet
assault támadás, ostromlás, roham; megtámad, ostromol
assaultive támadó
assemblage gyülekezet, gyülekezés
assemble összegyűjt, összerak, összegyűlik
assembly gyűlés, gyülekezet, összejövetel
assert one's authority over sg megerősíti a fennhatóságát/hatalmát vmi felett
assimilate asszimilál, beolvast, magába olvaszt, asszimilálódik
assimilation asszimiláció, asszimilálódás, beolvastás, hasonulás
associate társított, társult
association egyesülés, társulás
Association Agreement társulási egyezmény/megállapodás
assume authority/power átveszi a hatalmat
assume considerable proportions nagy méreteket ölt
assume elfogad, színlel, magára vesz
assume the crown felteszi a koronát, királlyá lesz
Assumption of the Virgin Szűz Mária mennybemenetele
at an uncertain date bizonytalan időpontban
at death's door a halál küszöbén
atheism ateizmus, istentagadás
atheist ateista, istentagadó
Atlantic atlanti
Atlantic Ocean Atlanti-óceán
atomic age atomkorszak, atomkor
atomic submarine atommeghajtású tengeralattjáró
atomic-bomb atombomba
attaché attasé
attack támadás, roham
attempt a fortress erődöt megrohamoz

attempt kísérlet, erőfeszítés, merénylet
attempted coup államcsínykísérlet, puccskísérlet
attempted murder gyilkossági kísérlet
attempted putsch puccskísérlet
attenuate history szépít a történelmen
Attila the Hun Attila, a hun
attitude viselkedés, magatartás, állásfoglalás
Augsburg Confession ágostai hitvallás
Ausgleich of Austria-Hungary osztrák-magyar kiegyezés
austerity package megszorító csomag
Austria Ausztria
Austria-Hungary Ausztria-Magyarország
Austrian Empire Osztrák Birodalom
Austrian market ausztriai/osztrák piac
Austrian osztrák
Austro-Hungarian Compromise osztrák-magyar kiegyezés
Austro-Hungarian Empire Osztrák-Magyar Birodalom
authentic hiteles
authentic act hiteles irat, közokirat
authentic copy hiteles példány
authentic deed hiteles tény
authentic representation korhű ábrázolás
authenticate hitelesít, okmányokkal igazol, hivatalosan elismer, hitelességét megállapítja
authentication hitelesítés, igazolás, parafálás
authoritative nagyon határozott, ellentmondást nem tűrő
authorities hatóság
authority hatóság, hatalom, tekintély, fennhatóság, szakértő
autocracy önkényuralom, zsarnoki uralom, autokrácia
autocratic autokratikus, önkényuralmi
autocratic government diktatórikus kormány
autocratic leadership önkényuralmi vezetés

autocratrix egyeduralkodónő
automatic weapon automatafegyver
autonomous autonóm
autonomous principality autonóm fejedelemség
Autonomous Republic of Crimea Krími Autonóm Köztársaság
autonomy önkormányzat, önrendelkezés, autonómia
autumn ősz
Avar Khaganate Avar Kaganátus
Avar march avar határvidék
Avaric tribes avar törzsek
Avars avarok
aviation repülés, aviatika

B

Baby Yar Babij Jar
Bach regime Bach-rendszer
Bačka Bácska
Bačka Rusyns/Ukrainians bácskai ruszinok/ukránok
Bakhchysarai Bahcsiszeráj
balance of forces erőviszonyok
balance of the national economy nemzetgazdasági mérleg
Balkan region balkáni régió
Balkan vassal states balkáni vazallus államok
Balkans Balkán
Baltic region balti régió
Baltic Sea Balti-tenger
ban bán
Banat Bánát
band banda, csapat

banderium bandérium
Bar, Confederation of bari konföderáció
barbarian attacks barbár támadások
baron báró
baronial factions bárói csoportok
Baroque barokk
basin meder, medence
basis alap
battle csata, harc, ütközet
Batu Khan Batu kán
Baturyn Articles baturini cikkelyek
Baturyn Baturin
Bavaria Bajorország
Bavarian knights bajor lovagok
Bavarian princess bajor hercegnő
BC (before Christ) Krisztus előtt
be at war with sy hadiállapotban van vkivel
be competent in sg jól ért vmihez
be easily conquered könnyen meghódítható
be entitled to sg joga van vmihez, jogosult vmire
be forced upon sg kényszerítve van vmire
be founded on facts tényeken alapul
be in attendance upon a king a király mellett teljesít szolgálatot
be in force érvényben/hatályban van
be in high office magas állásban van
be killed életét veszti, elesik (háborúban)
be killed in action elesett, hősi halált halt, csatában elestek
be secure from sg biztonságban van vmitől
be taken prisoner fogságba esik
be under the heels of the invader megszálló csizmája alatt nyög
bear a relation to sg kapcsolatban van vmivel, összefüggésben van valamivel

become a Hungarian national hero magyar nemzeti hőssé válik
become a member of the European Union az Európai Unió tagjává válik
Belarus Fehéroroszország
Belgrade Belgrád, Nándorfehérvár
believe hisz, elhisz
belligerent ellenséges, hadviselő
belong to sg tartozik vmihez
Benedictine abbey of Pannonhalma Pannonhalmi Bencés Apátság
benefit from sg hasznot húz vmiből
benefit jótétemény, előny, haszon
benevolent jóakarató
Bereg county Bereg (vár)megye
Berehove Beregszász
Berestechko, Battle of beresztcecskói csata
Beria, Lavrentiy Berija, Lavrentyij
Beskyds Beszkidek
Bessarabia Besszarábia
bestow adományoz, elhelyez
beyond dispute vitán felül, vitathatatlan
beyond the country országhatáron kívül, határon túl
Bible Biblia
big landowners nagybirtokosok
Bila Tserkva Bila Cerkva
Bila Tserkva, Treaty of bila cerkvai béke
bilateral agreement kétoldalú egyezmény, bilaterális egyezmény
bishopric püspökség, egyházmegye, püspöki hivatal/méltóság
Black Army feketesereg
Black Council fekete tanács
black death fekete halál, pestis
Black Sea Fekete-tenger
bleed to death elvérzik

blood vér, származás, vérrokonság
blood is thicker than water a vér nem válik vízzé
blood kinship vérrokonság
blood tie vérségi kötelék
bloodless vértelen, kedélytelen, vérontás nélküli
bloodless revolution vértelen forradalom
bloody véres, gyilkos, átkozott
bloody clashes véres összecsapások
bloody retributions véres megtorlások
bloody uprisings véres felkelések
blow up some castles felrobbant néhány várat
blue blood kék vér, előkelő származás
“**blue slips**” kékcédulák
Bohemia Bohémia
Boikos bojkók
Bokros package Bokros-csomag
Bolsheviks bolsevikok
booty zsákmány, préda
Borzhava River Borzsa folyó
Bosnia Bosznia
Bosphorus Boszporusz
Bosporan Kingdom Boszporuszi Királyság
boyars bojárok
boyars' council a bojárok tanácsa
boycott bojkottál, kiközösít
boycott the elections bojkottálja a választásokat
Bratislava Pozsony
breach of duty kötelességszegés
breach of faith hűtlenség
breach of peace béke megbontása, csendháborítás, garázdaság
breach of privilege kiváltságok megsértése

breach of secrecy titoktartás megszegése

break out kitör

break up felbomlik, szétesik

breakdown csőd, defekt, lebomlás

Brest-Litovsk, Peace Treaty of breszt-litovszki békeszerződés

Brezhnev, Leonid Leonyid Brezsnyev

bring up the reverse beveti a tartalékot

Brody, Battle of brodi csata

Bronze Age bronzkor

brotherhood testvériség, társulat

Buchach Bucsacs

Bucharest Bukarest

Budai Nagy Antal Revolt Budai Nagy Antal-féle parasztfelkelés

Budapest Stock Exchange Budapesti Értéktőzsde

Budapest-centred complex railroad system Budapest központú vasúti hálózat

Buh Rive Bug folyó

build an empire birodalmat épít

Bukovyna Bukovina

Bulgars bolgárok

by force erőszakkal

Byzantine art bizánci művészet

Byzantine Emperor bizánci császár

C

cabinet kormány, kabinet

call for believers to pray imádságra szólítja a híveket

Calvinist kálvinista

canon kanonok

capital tőke, főváros, legfőbb

captain kapitány, százados, parancsnok, hadvezér
captain-in-chief főkapitány
cardinal legfőbb, sarkalatos, bíboros
Carlowitz, Treaty of karlócai béke
Carolingian Karoling
Carpathian Basin Kárpát-medence
Carpathians Kárpátok
carriage kocsi, vagon, szállítás, fuvar
carried by acclamation közfelkiáltással megszavazva
carrier hordozó
carry a motion javaslatot elfogad/megszavaz
carry a town beveszi a várost
carry authority tekintélye van, súlya van
carry away elvisz
carry forward átvisz, áthoz
carry off elvisz, elnyer
carry on folytat, továbbvisz
carry on one's father's work továbbviszi apja munkásságát
carry one's point érvényesíti akaratát, véleményét elfogadtatja
carry out teljesít, végrehajt, kivitelez
carry out the order teljesíti a parancsot
carry over átszállít, átvisz, megnyer vkit
carry the day győzedelmeskedik, elviszi a pálmát
carrying of arms fegyverviseelés
Caspian Sea Kaszpi-tenger
castle vár
cathedral katedrális
cattle szarvasmarha, lábas jószág
Caucasia Kaukázus
cautious international policy óvatos külpolitika
cavalry lovasság

cease megállás, szünet; abbahagy, megszüntet

Ceaușescu regime Ceaușescu-rezsim

Cecora, Battle of cecorai csata

cede átenged, elenged, felad

ensor cenzor, könyvvizsgáló; betilt, cenzúráz

censored passage olvashatatlaná tett szövegrész

ensorship cenzúra, cenzori hivatal

census népszámlálás, összeírás

central administration központi adminisztráció

central bank jegybank

Central Committee Központi Bizottság

Central Committee plenum Központi Bizottság plénuma

central Europe Közép-Európa

Central Powers központi hatalmak

Central Rada Központi Tanács

Central State Historical Archive in Kyiv Kijevi Központi Állami Történeti Levéltár

Central Statistical Office Központi Statisztikai Hivatal

centralists centralisták

centre központ, centrum; összpontosít, középpontba állít

century évszázad

challenge kihívás, feladat; kihív, kérdőre von, felhív, provokál

challenger kihívó, felszólító

challenging kihívó, reagálásra/állásfoglalásra készítő

chamber of deputies képviselőház

change the ethnic composition of Hungary megváltoztatja Magyarország etnikai összetételét

chaos káosz, zűrzavar

Charles Robert Károly Róbert

chauvinism sovinizmus, nemzeti felsőbbrendűség

Chayka sajka (kis, fedélzet nélküli, nyílt vízi jármű)

Cheka (All-Russian Extraordinary Commission for Fighting Counterrevolution and Sabotage) Cseka (Összoroszországi Különleges Bizottság az Ellenforradalom és a Szabotázs Elleni Harcra)

Chernihiv principality Csenyihivi Fejedelemség

Chernobyl disaster csernobili katasztrófa

chernozem csernozjom, feketeföld

Chernyakhov culture csernyakovi kultúra

chief editor főszerkesztő

chief opponent in the party párton belüli legfőbb rivális

chief secretary főpárttitkár

chief town of a county megyeszékhely

chieftain törzsfőnök

chivalrous lovagias

chivalry lovagi rend, lovagiasság, udvariasság

choose one's first-born son to be one's successor elsőszülött fiát választja örökösévé

Chop Csap

Chornohora Csornohora

Chornovil, Vyacheslav Vjacseszlav Csornovil

Christian keresztény

Christian Democrat kereszténydemokrata

Christian Democratic People's Party Kereszténydemokrata Néppárt

Christian Democrats kereszténydemokraták

Christian kingdom keresztény királyság

Christian National Union Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártja

Christian Socialism keresztényszocializmus

Christianity kereszténység

Chumaks csumákok, ukrán fuvarosok és kereskedők

church templom, egyház

Church music egyházi zene

Church Slavonic egyházi szláv

Chyhyryn Csihirin

Chynadiieve Beregszentmiklós
Cimmerians kimmerek
Cistercians ciszterciták
citizen városi polgár, városlakó, állampolgár, polgári személy
civil death polgári jogok elvesztése
civil service közszołgálat, közigazgatás
civil war polgárháború
claim large numbers of civilian victims nagyszámú polgári áldozatot követel
claimant to throne trónigénylő, trónkövetelő
clan klán, (skót) törzs
class conflict osztályellentét
class enemies osztályellenségek
class struggle osztályharc
class war osztályharc
Classicism klasszicizmus
classify osztályoz, besorol, rangsorol
clear estate tehermentes birtok
clerical conservatism egyházi konzervativizmus
close fight szoros küzdelem
coalition government koalíciós kormány
coalition of national parties nemzeti pártok koalíciója
coalition partner koalíciós partner
coastal towns partvidéki városok
codification kodifikáció
coexist egyidejűleg van/létezik
cofounder társalapító
coin érme, pénzdaram
coin money pénzt ver
coinage pénzverés, éremverés, ércpénz
cold war hidegháború
collapse összeomlás; összeomlik

collapse of Austria-Hungary Ausztia-Magyarország összeomlása
collapse of traditional eastern markets a hagyományos keleti piacok összeomlása
collateral facts mellékkörülmények
collateral párhuzamos, mellék-
collateral relative oldalági rokon
collective farm kolhoz
collective ownership közös tulajdon
collectivization kollektivizálás
collectivization of agriculture a mezőgazdaság kollektivizálása
colonel ezredes
colonial expansionist gyarmati terjeszkedés híve
colonial gyarmati
colonies of Greek city-states görög városállam-kolóniák
colonist gyarmatosító
colonization gyarmatosítás, telepítés
colonize gyarmatosít
colony gyarmat, kolónia, csoport
come by one's death halálát leli
come into existence létrejön, megszületik
come into force érvénybe/hatályba lép
come to power hatalomra jut
come under one's influence vki befolyása alá kerül
Comecon (Council for Mutual Economic Assistance) KGST (Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa)
coming to the throne trónra lépés
commanding officer hadtest/csapattest parancsnok
commemorate megemlékezik, emléket állít, megünnepel
commemoration megemlékezés
commercial banking system kereskedelmi bankrendszer
common minister közös miniszter
common nobles köznemesek

common people köznép

Commonwealth of Independent States (CIS) Független Államok Közössége (FÁK)

Communist International (Comintern) Kommunista Internacionálé (Kommintern)

Communist Party (Bolshevik) of Ukraine Ukrajnai Kommunista (bolsevik) Párt

Communist Party of Hungary Magyarországi Kommunisták Pártja

Communist Party of the Soviet Union Szovjetunió Kommunista Pártja

Communist Party of Ukraine Ukrajna Kommunista Pártja

communist regime kommunista rendszer

Communist symbols kommunista szimbólumok/jelképek

community közösség

compete versenyez, konkurál, pályázik

competence alkalmasság, szakértelem, hatáskör

competent elegendő, kellő, alkalmas

compromise kiegyezés, megegyezés; kiegyezik, elsimít

comrades elvtársak, bajtársak

concentration camp koncentrációs tábor

confiscate elkoboz, lefoglal, konfiskál

confiscation elkobzás, lefoglalás

conflict összeütközés, konfliktus, viszály, ellentét; ütközik, ellenkezik, ellentmondásba kerül

conflicting ellentétes, ellenkező, egymásnak ellentmondó

confront szembesít, szembeáll, összevet

Congress Kingdom of Poland Kongresszusi Lengyel Királyság

Congress of the Communist Party Kommunista Párt Kongresszusa

Congress of Vienna bécsi kongresszus

conquer meghódít, leigáz

conqueror hódító

consent of the king a király jóváhagyása/beleegyezése

consequence következmény, fontosság

conservatism konzervativizmus, óvatosság

conservative-liberal forces konzervatív-liberális erők

considerable economic progress jelentékeny gazdasági növekedés

consistory konzisztórium
consolidate konszolidál, megszilárdít, megszilárdul, megerősít
consolidated public debts megalapozott állami tartozások
consolidation konszolidáció, megszilárdulás
consort hitves, házastárs
conspiracy összeesküvés
constant observation állandó megfigyelés
constant wars állandó háborúk
Constantinople Konstantinápoly, Isztambul
constitute alkot, kialakít, képez
constitution alkotmány, szervezet, alapszabály
Constitution Day Alkotmány napja
Constitution of the Ukrainian Soviet Socialist Republic Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság Alkotmánya
Constitutional Court Alkotmánybíróság
continent kontines, szárazföld
continental climate kontinentális éghajlat
Continental Europe kontinentális Európa
continental szárazföldi, kontinentális
convene the Hungarian Diet összehívja a magyar országgyűlést
conversion megtérítés, megtérés
convey szállít, továbbít, közvetít
convoke összehív
Copper Age rézkor
coronation koronázás
coronation town koronaváros
Cossack kozák
Cossack nobility kozák nemesség
Cossack otaman kozák atamán
Cossack period kozák időszak
Cossack starshyna kozák sztársina/elöljáróság

Cossack statesman kozák államférfi
Cossack-Polish War kozák-lengyel háború
Council of Europe Európa Tanács
Council of Nicaea niceai zsinat
council of war haditanács
counter ellenáll, szembehelyezkedik
counterbalance ellensúlyoz
counter-government ellenkormány
Counter-Reformation ellenreformáció
counterrevolution ellenforradalom
counterrevolutionaries ellenforradalmárok
counterrevolutionary armed forces ellenforradalmi fegyveres erők
counterrevolutionary government ellenforradalmi kormány
counterrevolutionary terror ellenforradalmi terror
countess grófnő, grófné
country ország, vidék
country of iron and steel vas és acél országa
countrymen vidéki emberek, parasztok
county (vár)megye
coup d'état államcsíny, puccs, erőszakos fordulat
course of events események folyama
Covenant of Blood vérszerződés
create good market conditions for small businesses jó piaci viszonyokat teremt a
kisvállalkozások számára
Crimea Krím
Crimean Khanate Krími Kánság
Crimean Peninsula Krím-félsziget
Crimean Tatars krími tatárok
Crimean War krími háború
crisis taxes válságadók
Croatia Horvátország

Croats horvátok
cross kereszt; átmegy, keresztel
crown korona; megkoronáz, betetéz
crown lands koronaterületek
crowned head koronás fő
crowned king koronázott király
Crusade kereszties hadjárat
crusader kereszties vitéz
crush szétzúz, összezúz
crypto-communists kriptokommunisták
culminate delez, tetöz, kulminál
culmination delezés, tetópont, betetözés
cultural rebirth kulturális újjászületés
cultural renaissance kulturális reneszánsz
cultural revival kulturális újjászületés
Cumans kunok
curb zabra, fék, akadály; megzaboláz
curse átok; megátkoz, átkozódik
curse on sy átok reá
cursed átkozott, istenverte
cursing átkozódás, káromkodás
Curzon Line Curzon-vonal
custom sanctified by time bevett szokás
custom szokás
customary law szokásjog
customary szokásos
customs union vámunió
customs vám
cut the country's credit rating to junk status bövli kategóriába minősíti le az országot
Cyril and Methodius Brotherhood Cirill-Metód Társaság
Cyrillic alphabet cirill ábécé

Cyrillo-Methodians Cirill-Metód Társaság tagjai

Czech cseh

Czech Republic Cseh Köztársaság

Czechoslovakia Csehszlovákia

D

Dacia Dácia (római provincia)

Dalmatia Dalmácia

Danube Delta Duna-delta

Danube River Duna folyó

Danubian regions Duna-régió

Danubian Sich Dunai Szics

Danylo Romanovych Danilo Romanovics (Halicsi)

date időpont, dátum, randevú; ered, keltez

Deák Party Deák-párt

Deákists Deák(-párt) hívei

death feud véres viszály, halálos ellenségeskedés

death halál, haláleset

death house siralomház

death penalty halálbüntetés

deathly halálos, halálosan

deaths halálesetek, gyászjelentések

decade évtized

decay romlás, hanyatlás; romlik, hanyatlik, pusztul

deceit csalás, megtévesztés, csalárdság

Decembrist movement dekabrista mozgalom

Decembrists dekabristák

decided refusal határozott visszautasítás

decisive step meghatározó lépés

decision-making döntéshozatal
decisive meghatározó, döntő
decisive action döntő ütközet
decisive victory döntő győzelem
declare independence függetlenséget kimond/deklarál
declare war on sy hadat üzen vkinek
decline of Kyivan Rus Kijevi Rusz hanyatlása
decree rendelet, dekrétum; elhatároz, elrendel, dönt
defeat vereség; legyőz, megver, megdönt
defend megvéd, megóv
defended védett
defender védő, védelmező
define marriage as the union of a man and a woman a házasságot férfi és nő közösségévé nyilvánít
degradation lefokozás, lealacsonyítás
degrade lefokoz, lealacsonyít, gyengít
dekulakization kuláktalanítás
dekulakized kuláktalanított
delay késleltetés, halogatás, késedelem; késleltet, lassít, elhalaszt
delinquency kötelességmulasztás, vétség, bűncselekmény, bűnözés
demographic losses demográfiai veszteségek
Denikin, Anton Anton Gyenyikin
densely populated area sűrűn lakott terület
dependency gyarmat, tartozék
deportations deportálások, kitelepítések
depredation pusztítás, elprédálás
deputation küldöttség
deputize helyettesít, képvisel
deputy követ, képviselő, megbízott
descendant utód, leszármazott, ivadék
desiatyna gyeszjatyina (orosz területmérték: 10 925 m²)

design tervezés, vázlat, elgondolás; tervez, kigondol, felvázol
design to do sth tervez vmit megtenni
designate kijelöl, kiválaszt, nevez
designation kijelölés, kinevezés, megnevezés
despot zsarnok, kényúr
despotic zsarnoki, önkényeskedő
despotism zsarnokság, önkényuralom
de-Stalinization desztalinizáció
destroy elpusztít, lerombol, megsemmisít
destroyer romboló
devastate elpusztít, letarol
devastating pusztító, elsöprő
devastation pusztítás, pusztulás
dictator diktatúra
dictatorial erőszakos, parancsoló, diktatórikus
dictatorship diktatúra
dictatorship of the proletariat proletárdiktatúra
die meghal
die an early death fiatalon meghal
die with tragic suddenness tragikus hirtelenséggel meghal
die without a legal successor törvényes utód nélkül hal meg
die without a male heir fiúörökös nélkül hal meg
Diet országgyűlés, diéta
differentiate megkülönböztet, elválik, elkülönül
ding-dong fight heves küzdelem, adok-kapok verekedés
dioxin poisoning dioxinmérgezés
diplomatic attempts diplomáciai törekvések
diplomatic mission diplomáciai misszió
diplomatic relations diplomáciai kapcsolatok
director igazgató
directorate főnökség, vezetőség

Directory Direktórium

disaffected nationalities elégedetlen nemzetiségek

disappear eltűnik

disappearance eltűnés

disarmament lefegyverezés, leszerelés

disaster katasztrófa, csapás, szerencsétlenség

disaster of Mohács mohácsi katasztrófa

disastrous végzetes, katasztrófális

discord(ance) viszály, viszálykodás

disillusioned kiábrándult

disintegrate felbomlik, szétesik

disintegrate into separate principalities önálló fejedelemségre esik szét

disloyalty hűtlenség

dismissals elbocsátások

disputable vitatható, vitás, kétségbe vonható

disputant vitázó

disputation vita, megvitatás

dispute vita, vitatkozás, veszekedés; vitat, megvitat, kétségbe von, ellenáll, veszekszik

disputed vitás, vitatott

Dissident movement disszidens mozgalom

dissipate széteszlat, elűz, elherdál

dissipation tékozlás

dissolve Parliament feloszlatja a parlamentet

distraught megzavarodott, örült

divide and conquer oszd meg és uralkodj

divide feloszt, széteszt, kettéoszt, elkülönít, elválaszt

divident osztalék, jutalék

Dnieper River Dnyeper folyó

Dniester Dnyiszter

Dniprodzerzhynsk Dnyiprodzserzsinszk

Dnipropetrovsk Dnyipropetrovszk

do sy a service szolgálatot tesz vkinek
do sy harm árt vkinek
do sy to death megöl vkit, kivégez vkit
Dobriansky, Adolf Adolf Dobránszky
Dobrudja Dobrudzsa
doctrine doktrína, tan, tétel, dogma
Doctrine of the Holy Crown Szent Korona-tan
doge of Venice velencei dózse
Dolgorukii, Yurii Jurij Dolgorukij
domestic belföldi, hazai
domestic animal háziállat
domestic consumption belső/belföldi fogyasztás
domesticate megszelídít, háziasít
domestication háziasítás, megszelidítés
dominate ural, uralkodik
Dominicans domonkosok
dominion uralom, uralkodás, domínium
Don Cossacks doni kozákok
Don River Don folyó
donate adományoz, adakozik
donation adomány, ajándék
Donbas Donbász, Don-vidék
Donets Basin Donyec-medence
Donets River Donyec folyó
Donetsk Donyeck
Doroshenko, Petro Petro Dorosenko
double event kettős esemény
double-conquest theory kettős honfoglalás-elmélet
Dózsa Rebellion Dózsa-felkelés
draft különítmény, vázlat, sorozás; besoroz, behív, elkülönít
dragg off elhurcol

draw blood eret vág, vért ont, vért vesz
Drohobych Drohobics
dry country szesztilalmas ország/vidék
dual kettős
dual citizenship kettős állampolgárság
dual kingship kettős királyság
dualism dualizmus
dub/create sy a knight lovaggá üt vkit
duel párbaj; párbajozik
duke herceg
dukedom hercegség
Dukhnovych, Oleksander Olekszander Duhnovies
Duklia Pass Dukla-hágó
Dulebes dulibok
during one's tenure of office hivatali/szolgálati ideje alatt
duty call udvariassági látogatás
duty kötelesség, engedelmesség, szolgálat, illeték
dwindle csökken, fogy, apad, gyengül
dwindle to nothing semmivé tesz
dynastic dinasztikus
dynastic ties dinasztikus kötelékek
dynasty uralkodóház, dinasztia

E

early legends ősi/régi legendák
earnest Christian buzgó/meggyőződéses keresztény
east kelet
East Berlin Kelet-Berlin
East Germany Kelet-Németország

east-central Europe Kelet-Közép-Európa
Eastern front keleti front
Eastern Orthodox Christianity keleti ortodox kereszténység
eastern passes keleti hágók
Eastern Rite church keleti rítusú egyház
Eastern Roman Empire Keletrómai Birodalom, Bizánc
Eastern Slavs keleti szlávok
ecclesiastical traditions egyházi tradíciók/hagyományok
economic gazdasági, gazdaságos, közgazdasági
economic collapse gazdasági összeomlás
economic consolidation gazdasági konszolidáció
economic foundation gazdasági alap
economic planning gazdasági tervezés
economic pressure gazdasági nyomás
economic program gazdasági program
economic reforms gazdasági reformok
economic shock therapy gazdasági sokkterápia
economic structure of society társadalom gazdasági szerkezete
economy gazdaság, takarékoság, gazdaságtan
edifice épület, építmény
egalitarian society egalitárius társadalom
elect sy a member taggá választ
elect to do sg elhatározza magát vmre
elect választ, megválaszt
election distric választókerület
election fraud választási csalás
election returns választási eredmények
election választás
electoral reform választási reform
element elem
elemental truth alapigazság

elementary education act népiskolai törvény
eliminate all rivals kiiktatja az összes ellenfelét
elimination of daily fees at hospital, direct payments at visitations of doctors, university tuition fees kórházi napidíj, vizitdíj és egyetemi tandíj eltörlése
embark on a hunger strike éhségsztrájkban kezd
embassy küldetés, nagykövetség
emblem jelkép, jelképes ábrázolás
emerge felbukkan, kiemelkedik
emigration emigráció, kivándorlás
Ems Ukase emszi ukáz/rendelet
en masse tömegesen, egészében, mind
enact elrendel, törvénybe iktat
encroach betolokodik, beavatkozik
endeavour törekvés, igyekezet; igyekszik, törekszik
endow adományoz, alapít, kiházasít
endowment alapítvány, tehetség, kiházasítás
enemies of the people népellenségek
energy crisis energia válság
engage in politics politikára adja magát
England Anglia
English angol
enjoy extensive internal autonomy széleskörű belső autonómiát élvez
enlightened felvilágosult
enlightened monarchs felvilágosult uralkodók/fejedelmek
enlightened ruler felvilágosult uralkodó
ensure biztosít, gondoskodik
ensure special privileges különleges előjogokat biztosít
entail hitbizomány
Entente antant
enter into an alliance szövetséget köt
entire population teljes lakosság

entitle címez, címet ad, feljogosít
entitlement jogosultság
epic hero epikus hős
episcopal püspöki
episcopal ring pásztorgyűrű
equate egyenlővé tesz, kiegyenlít
era éra, kor(szak)
escape into exile száműzetésbe menekül
escape menekülés, szökés; menekül, szökik
escape pursuit megszökik üldözői elől
escape unhurt baj nélkül megmenekül
escapee szökevény
establish a claim to sth igényt támaszt vmire
establish a dynasty dinasztiát alapít
establish alapít, létesít, meghonosít
establishment alapítás, intézmény, szervezet, cég
estate in abeyance örökös nélküli birtok
estate vagyon, földbirtok
ethnic composition etnikai összetétel
ethnic conflict etnikai konfliktus
ethnic disturbances etnikai zavargások
EU-brokered agreement az Európai Unió közvetítésével megkötött egyezmény/megállapodás
Eurasian cultural contact eurázsiai kulturális kapcsolat
euro currency zone euró valutarendszer
Euro-Atlantic institutions euroatlanti intézmények
Euro-Atlantic integration euroatlanti integráció
Euromaidan Euromajdan
Europe Európa
European európai
European Court of Human Rights Európai Emberi Jogok Bírósága
European Economic Community Európai Gazdasági Közösség

European Union Európai Unió
Euroskepticism euroszkepticizmus
event esemény, eset
event of great significance nagy jelentőségű esemény
eventful eseménydús
excise officer finánc, pénzügyőr
execute kivégez, végrehajt, megvalósít, teljesít
Executive Committee Végrehajtó Bizottság
executive power végrehajtói hatalom
exercise an influence on sy befolyásol vkit
exert an influence on sy befolyásol vkit, nyomást gyakorol vkire
exhaustion kimerítés, kiürülés, kiürítés
exhaustive battles kimerítő ütközetek/csaták/harcok
exorcise kiűz, kifüstöl
expand kiterjed, terjeszkedik
expansion expanzió, kiterjedés, terjeszkedés
expel kiűz, kikerget
expense kiadás, költség, teher
expensive költséges, drága
exploit tett, hőstett; kizsákmányol, kihasznál, kitermel
exploitation kitermelés, hasznosítás
exploitation of a mine bányaművelés
extend one's domination kiterjeszti az uralmát
extinct kihalt
extinction kihalás
extravagance szertelenség, különcködés
extreme nationalism szélsőséges nacionalizmus

F

fact tény

factory workers gyári munkások

faith hit, bizalom, hűség, becsület

faithful hű, hűséges

faithless hűtlen

fall mortally sick halálosan megbetegszik

fall of Rákosi Rákosi bukása

family silver családi ezüst

Famine of 1932-33 (Holodomor) 1932-33-as éhínség (holodomor)

fascism fasizmus

fascist fasiszta

Fastiv Fasztyiv

father apa, atya, páter; nemz, feltalál, örökbe fogad, apaságot elismer

Fatherland party Haza párt

February Revolution of 1917 1917-es februári forradalom

federation föderáció, szövetség

federation of tribes törzsszövetség

Federation of Young Democrats Fiatal Demokraták Szövetsége

female line férfiág

Feodosiia Feodoszija

Ferdinand of Habsburg Habsburg Ferdinánd

fertile land termékeny föld

feudal landlords feudális birtokosok/urak

feudal state feudális állam

Fidesz-initiated referendum Fidesz kezdeményezte népszavazás/referendum

fief hűbértartok

field chaplain tábori lelkész

Fifteen Years' War tizenötéves/hosszú háború

fight a battle csatát vív
fight a dual párbajozik
fight down leküzd
fight hand to hand közelharcot/kézitusát vív
fight harc, küzdelem, ütközet; harcol, küzd, verekedik
fight in alliance együtt harcol
fight on the side of Germany Németország oldalán harcol
fight windmills szélmalomharcot vív
fighter harcos
fighter plane vadászrepülőgép
fighting line harcvonal
financial crisis gazdasági válság
financial stringency pénztelenség
find a deputy helyettesített magát
find lelet, felfedezés; talál, megtalál
Finno-Ugric people finnugor nép
First Five-Year Plan első ötéves terv
first Hungarian Bible translation első magyar bibliafordítás
First Jewish Law első zsidótörvény
first secretary elsőtitkár
First Vienna Award első bécsi döntés
First World War első világháború
fiscal deficits költségvetési hiány
fish in the troubled waters zavarosban halászik
fishing halászat
fit for service katonai szolgálatra alkalmas
flee menekül, megszökik, megfutamodik
folklore folklór
follow követ, folytat adódik vmiből
follow from sg következik vmiből
follow in one's track nyomdokaiba lép vkinek

follow the old pagan traditions követi a régi pogány hagyományokat

follow up nyomon követ, ellenőriz

follower követő, kísérő, hű/bizalmas embere vkinek, tisztelő

folly ostobaság, könnyelműség

foot gyalogság

foray fosztogató behatolás; fosztogat, betör

forbidden topics tiltott témák

force erő, erőszak, kényszer, hatalom; kényszerít, kikényszerít, erőltet

force back visszakényszerít

force sg from sb kicsikar vkitől vmit

force sg on sy ráerőltet vmit vkire

force to do sg kényszerít megtenni vmit

forced exchange of population kényszerű lakosságcsere

forced march erőltetett menet

forceful erős, erőteljes, energikus

foreign affairs külügyek

foreign body idegen test

foreign creditors nemzetközi hitelezők

foreign extraction idegen eredetű/származású

foreign investors külföldi befektetők

foreign külföldi, idegen

foreign language idegen nyelv

forest-steppe erdős sztyepp

forge hamisít, kitalál, kovácsol

forgery hamisítás, hamisítvány, hamis okirat

form formál, alakít, kialakít

fortification erősítés, erődítmény, sánc, erőd

found alapít, létesít

found an entail hitbizományt létesít

found in sg alapoz vmire

foundation alap

foundation deed of the Tihany Abbey a tihanyi apátság alapítólevele
founder alapító, adományozó
fragment töredék; darabokra hullik
France Franciaország
franchise választójog
franchise reform választójogi reform
Francis Ferdinand, Archduke Ferenc Ferdinánd főherceg
Francis Joseph Ferenc József
Franciscans ferencesek
fraternal communist governments baráti kommunista kormányok
free szabad, független, ingyenes, akadálytalan; felszabadít, mentesít
free an estate from encumbrances tehermentesít birtokot, ingatlant felold jelzálog alól
free communities szabad közösségek
free market szabad piac
free port szabad kikötő
free practice of religions szabad vallásgyakorlat
free royal towns szabad királyi városok
free will szabad akarat
freedom of assembly gyülekezési szabadság
freedom of speech szólásszabadság
freedom of the press sajtószabadság
French francia
French knightly culture francia lovagi kultúra
French Revolution francia forradalom
friend barát, pártfogó
friendly barátságos, kedves
friendly relations barátságos/jó viszony
friendly society segélyegylet
friendship barátság
front line frontvonal, arcvonal
frontier országhatár, határ, határterület

frontier march határvidék
fruitless fighting sikertelen harc
fulfil teljesít, végrehajt
fulfil/meet one's obligation teljesíti a kötelességét
fulfillment teljesítés, végrehajtás
full emancipation Jewish population a zsidóság teljes emancipációja
full internal independence teljes önállóság a belügyekben
fundamental alapvető
fundamental subject alaptantárgy
fundamentalist fundamentalista
fundamentals alaptételek, alapelemek, alapismeretek
fundamentally alapvetően
“Funeral Oration” Halotti beszéd
fusion egyesülés, fúzió

G

Galicia Galícia
Galician Diet galíciai tartománygyűlés
Galician metropoly galíciai metropolita/érsek
Galician Star (Zoria Halytka) Galíciai Csillag (Zorja Halicka) [az első ukrán nyelven kiadott újság]
Galician-Volhynian Chronicle Halics-volinyi krónika
Galician-Volhynian state Halics-volinyi állam
galloping inflation vágató infláció
garrison helyőrség, várőrség; beszállásol, helyőrséget helyez el
general accounting office legfőbb állami számvevőszék
general amnesty általános amnesztia
general assembly közgyűlés
general election általános választás, országos képviseléválasztás

general osaul főszaul [magas rangú tisztség a kozák hadseregben]
generation of the '60s hatvanasok generációja
Genghis Khan Dzsingisz kán
genocide genocídium, néprítés
gentry dzsenti, köznemesség
German német
Germanization germanizálás, németesítés
Germanophile germanofil, németérzelmű
German-Soviet Nonaggression Pact német-szovjet megnemtámadási szerződés
Germany Németország
get accustomed to sg hozzászokik
get free kiszabadul
Girei dynasty Girej-dinasztia
give sy a free hand szabad kezet ad vkinek
give up the struggle feladja a harcot
glacial period jégkorszak
Glagolitic alphabet glagolita ábécé
glasnost (“openness”) glásznoszt, „nyíltság”
global confrontation világméretű konfrontáció
go into politics politikai pályára megy
go into service szolgálatba megy/áll
gold mines aranybányák
gold stocks aranykészletek
Golden Bull Aranybulla
golden coin aranypénz
Golden Horde Arany Horda
Gorbachev, Mikhail Mihail Gorbacsov
Gorgany Mountains Gorgánok
Gothic gót
Gothic style gót stílus
govern kormányoz, vezet, irányít, uralkodik

government of experts szakértői kormány
grab megragadás, szorítás; megragad, megmarkol, fog
Grand Duchy of Lithuania Litván Nagyfejedelemség
Grand Duke Algirdas Olgerd nagyfejedelem
Grand Prince Árpád Árpád nagyfejedelem
Grand Principality of Moscow Moszkvai Nagyfejedelemség
grant engedélyezés, adomány, segély; engedélyez, nyújt, elismer
Great Britain Nagy-Britannia
Greek Catholic görögkatolikus
Greek Catholic seminary görögkatolikus szeminárium
grievances sérelmek, panaszok
grim war ádáz/dühöngő háború
gross domestic product (GDP) bruttó hazai termék
gross national product (GNP) bruttó nemzeti termék
gross output össztermelés
groundwork alap, alapozás
Grunwald, Battle of grünwaldi csata
guarantee garancia; garantál, biztosít
guard against sg védekezik vmi ellen
guard őr, őrség, forgalmista; őriz, védelmez
guarded king védett király
guardian őr, gyám, gondnok
gubernia gubernium
guerrilla warfare gerillaháború, gerilla-hadviselés
gymnasium gimnázium

H

Habsburg Monarchy Habsburg Monarchia
Habsburg realm Habsburg Birodalom

Hadiach Hagyacs
hagiography hagiográfia, hagiológia
haidamaka uprisings hajdamák felkelések
half-regular félreguláris
hallmark fémjelzés, finomsági próba
Halych eparchy halicsi egyházmegye/püspökség
Halych metropoly halicsi metropólia/érsekség
Halych principality Halicsi Fejedelemség
hammer and sickle sarló és kalapács
hanged in effigy jelképesen felakaszt
hard fact rideg tény/valóság
hard fight kemény/elszánt küzdelem
harm kár, sérelem; árt, bajt okoz, megsért
harmful ártalmas, káros
harmless ártalmatlan, ártatlan
harsh foreign criticism éles külföldi kritika
have a near escape éppenhogy megmenekül
have designs on sy forral vki ellen vmit
have faith in sy bízunk vkiben
have great sway in the house nagy befolyása van a képviselőházban
have sway over sy uralma alatt tart vkit
hazards of war háború veszélyei
head of state államfő
heal the nation's smarts begyógyítja a nemzet sebeit
heavily armed knights nehézfegyverzetű lovagság
heavy industry nehézipar
heavy-handed king erőskezű király
Hebrew héber, zsidó, izraelita
hegumen apát
heir apparent to throne trónörökös, trón várományosa
Helsinki Accords Helsinki Záróokmány

hereditary öröklött, örökös, örökletes
hereditary lands örökös tartományok
heredity örökség
Herodotus Hérodotosz
Hetman state (Hetmanate) hetmani állam (Hetmanátus)
high officer of an order rend nagymestere/méltósága
high prices magas árak
high standard of living magas életszínvonal
high-ranking leaders magas rangú vezetők
historian történész
historic Hungary történelmi Magyarország
Historical Justice Committee Történelmi Igazságtétel Bizottság
hit raid rajtaütésszerű támadás
Hlukhiv Articles huklivi cikkelyek
hold dual citizenship kettős állampolgárságot visel
hold office for nearly 30 years közel 30 évig hivatalban marad
holiness szentség
Holocaust holokauszt, Soá
holy szent, megszentelt, jámbor
Holy Alliance Szent Szövetség
Holy Crown Szentkorona
Holy Crown of Hungary Magyarország Szent Koronája
Holy Land Szentföld
Holy League Szent Liga
Holy Roman Empire Szent Római Birodalom
holy see szentszék
Holy Synod Szent Szinódus
homage hódolat, mély tisztelet, hűbéri eskü
home forces anyaországbeli hadsereg
horizontal war földi hadviselés
horrors of war háború borzalmai

hostile ellenséges
hostile area ellenséges terület
House of Árpád Árpád-ház
House of Habsburg Habsburg-ház
Hoverlia Hoverla
Hrushevsky, Mykhailo Mihajlo Hrusevszkij
hryvnya hrivnya
human rights emberi jogok
Hungarian Academy of Sciences Magyar Tudományos Akadémia
Hungarian chronicles magyar krónikák
Hungarian Democratic Forum Magyar Demokrata Fórum
Hungarian nation magyar nemzet
Hungarian press magyar sajtó
Hungarian prime minister magyar miniszterelnök
Hungarian Protestants magyar protestánsok
Hungarian reformers magyar reformerek
Hungarian Revolution of 1956 1956-os magyar forradalom
Hungarian Socialist Party Magyar Szocialista Párt
Hungarian Socialist Workers' Party Magyar Szocialista Munkáspárt
Hungarian Soviet Republic Magyar Tanácsköztársaság
Hungarian Workers' Party Magyar Dolgozók Pártja
Hungarian-Ukrainian border magyar-ukrán határ
Hungaro-Croatian Compromise magyar-horvát kiegyezés
Hungary's pre-1938 borders Magyarország 1938 előtti határai
Hunnish rule hun uralom
Huns hunok
hussar huszár
Hussite religious doctrines huszita vallási dogmák
Hutsul hucul

I

Iași Jászvásár

icon painting ikonfestészet

iconography ikonográfia

iconostases ikonosztázok

ideological center ideológiai központ

ideology világnézet, ideológia

ill blood rossz vér, viszálykodás

illegitimate törvénytelen, házasságon kívül született

illiteracy írástudatlanság

illustration illusztráció

immovable estate ingatlan (birtok)

impeachment felelősségrevonás, vádemelés

impenetrable áthatolhatatlan

imperial birodalmi

“imperialist saboteurs” imperialista szabotőrök

implement internal reforms belső reformokat hajt végre

impose sanctions szankciókat vet ki

imprecate curses on sy elátkoz/megátkoz vkit

imprecate curses on sy’s head átkokat szór vki fejére

impressionism impresszionizmus

imprison bebörtönöz

improve diplomatic relations diplomáciai kapcsolatokon javít

in accord with sg összhangban vmivel

in accordance with sg vminek megfelelően

in cold blood hidegvérrel, szemrebbenés nélkül

in fact valójában

in the name of the Holy Crown a Szent Korona nevében

in the reign of sy vkinek az uralkodása idején

in warm blood indulatosan
inaugurate beiktat, felavat
inauguration beiktatás, felavatás, életbeléptetés
incidence elterjedtség, véletlen esemény
include tartalmaz, magában foglal, beleszámít
income jövedelem
increase one's connections with western Europe kibővíti nyugat-európai kapcsolatait
increase taxes emeli az adókat
Independence Party Függetlenségi Párt
independent church hierarchy független egyházi hierarchia
independent Hungarian Ministry független magyar minisztérium (kormány)
Independent Smallholders' Party Független Kisgazdapárt
Indo-European tribes indoeurópai törzsek
industrial recovery ipari fellendülés
industrial worker ipari munkás
industrialization iparosítás
industry ipar
infant csecsemő
infantry gyalogos
infantry tank nehéz harckocsi
inflict heavy losses on the enemy súlyos veszteségeket okoz az ellenségnek
inflict kiró, kivet
influence hatás, befolyás; befolyásol, rábír, kihat
inhabit lakik, tartózkodik
inhabitable lakható
inhabitant lakó, lakos
initiatives kezdeményezések
injustice igazságtalanság
inland revenue állami adók, adóbevételek
innkeeper kocsmáros, vendéglős
inside fight belharc

insignia jelvény, kitüntetés, ismertetőjel
insist ragaszkodik, kitart
insist on retaining one's privileges előjogai megtartásához ragaszkodik
insistence ragaszkodás, kitartás
integrity sértetlenség, integritás, becsületesség
intellectuals értelmiségiek
intense pressure nagyfokú/erős nyomás
intensification of political life politikai élet élénkülése
interim ideiglenes, átmeneti
interior minister belügyminiszter
intern internált (személy); internál, fogva tart
internal affairs belügyek
internal consolidation belső konszolidáció/megszilárdulás
internal reforms belső/belföldi reformok
International Atomic Energy Agency Nemzetközi Atomenergia Ügynökség
international isolation nemzetközi elszigeteltség/izoláció
international market conditions nemzetközi piaci viszonyok
International Monetary Fund (IMF) Nemzetközi Valutaalap
international observers nemzetközi megfigyelők
international situation nemzetközi helyzet
international tension nemzetközi feszültség
internment internálás
international trend nemzetközi tendencia
internment camps internáló táborok
interwar period két világháború közötti időszak
invade betör, beront
invader megszálló
invaders megszállók
invasion behatolás, invázió
investigative journalist oknyomozó újságíró
invitation meghívás

invoke esdekel, segítségül hív

Iron Age vaskor

Iron Curtain vasfüggöny

Istanbul Isztambul

it was found that megállapítást nyert, hogy

Italian olasz

Italy Olaszország, Itália

J

Jesuit college jezsuita kollégium

Jesuit order jezsuita rend

Jesuits jezsuiták

Jewish intellectuals zsidó értelmiségiek

“Jewish Law” zsidótörvény

Jewish merchants zsidó kereskedők

Jobbik – Movement for a Better Hungary Jobbik Magyarországért Mozgalom

join forces with sy erejét egyesíti vkivel

join the forces bevonul katonának

joint estate vagyonközösség

joint rule társuralkodás, többes fejedelemség

judge bíró, szakértő; ítéel, becsül, következtet

judge amiss tévesen ítéel meg

judge by sg következtet vmiből

judge in the last resort végső fokon mond ítéletet

judgment ítélet, döntés, vélemény, megítélés

judicial power bírói hatalom

juvenile delinquency fiatalokú bűnözés

K

Kádár regime Kádár-rendszer

Kaganovich, Lazar Lázár Kaganovics

Kalka River Kalka folyó

Kama River Káma folyó

Kamianets-Podilskyi Kamjanec-Pogyilszkij

Karmaliuk, Ustym Usztyim Karmaljuk

Kerch Kercs

Kerch Peninsula Kercs-félsziget

Kerch Strait Kercsi-szoros

Kerensky, Aleksandr Alekszandr Kerenszkij

Kharkiv Harkiv

Khazar state kazár állam

Khazars kazárok

khlopoman movement hlopomán mozgalom

Khmelnysky, Bohdan Bohdán Hmelnickij

Khortytsia Island Hortica-sziget

Khotyn region Hotyin-régió

Khreshchatyk Hrescsatik

Khrushchev, Nikita Nyikita Hruscsov

Khust Huszt

“Kievskaya Starina”/Ancient Kyiv Kijevei Régiségek [tudományos-történelmi folyóirat]

kill a plot in the egg csírájában elfojtja a tervet

kill elejtés (vadé), elejtett vad; öl, megöl

kill off kiirt, elpusztít

killed to a man az utolsó emberig elestek

killer gyilkos

king has no occasion for services of sy a király nem igényli vki szolgálatait

king király

king log bábkirály
king's counsel királyi tanácsos
king's speech trónbeszéd
kingdom királyság
kinglets kiskirályok
Kirovohrad Kirovográd
Klitschko, Vitali Vitalij Klicsko
knightly quest középkori lovagi szolgálat
Koliivshchyna rebellion kolijivscsina-felkelés
Komsomol komszomol
Koriiatovych, Fedir Korjatovics Fegyir (Tódor)
Korsun Korszuny
Kosovo, Battle of koszovói csata
Kostomarov, Mykola Mikola Kosztomáriv
Kosygin, Aleksey Alekszej Koszigin
Kotlarevskyi, Ivan Ivan Kotljárevszkij
Kraków Krakkó
Kramatorsk Kramatorszk
Kravchuk, Leonid Leonyid Kravcsuk
Križevci eparchy kőrösi egyházmegye/püspökség
Kuchma, Leonid Kucsma
kurhan kurgán
kurins kurinyok
Kursk Kurszk
Küçük Kaynarca, Peace Treaty of kücsük-kajnardzsi béke
Kyiv Kijev
Kyiv Chronicle Kijevi krónika
Kyiv metropol kijevi metropólia/érsekség
Kyiv principality Kijevi Fejedelemség
Kyiv University kijevi egyetem
Kyiv Uprising of 1113 1113-as kijevi felkelés

Kyivan Cave Monastery Kijevi Barlangkolostor
Kyivan Mohyla Academy Kijevi Mohila Akadémia
Kyivan Rus' Kijevi Rusz

L

labour camp munkatábor
Lake Ladoga Ladoga-tó
land charge telekadósság
land föld, birtok, ország, terület, mező; partot ér, landol, kiköt (hajó)
land in abeyance gazdátlan birtok
land reform földreform
land registration telekkönyvezés
landholder földbirtokos
landless peasants földnélküli parasztok
landowning class földbirtokos osztály
last bulwark of Christianity a kereszténység védőbástyája
last day ítélet napja
last hand utolsó simítások
last supper utolsó vacsora
last tart vmeddig, fennáll, eltart; utolsó, legutóbbi
last year tavaly, múlt évben
Late Avars késő avarok
late Middle Ages késő középkor
Latin latin
launch attacks támadásokat kezdeményez
lavish pazarló, tékozló, pompás; pazarol, tékozol, elhalmoz
lavishness pazarlás, tékozlás, bőkezűség
lay a tax on sg adót kivet vmire
laymen laikus, nem egyházi ember

leader vezető
leadership vezetés
League of Nations Népszövetség
leaseholders haszonbérlet
Lechfeld, Battle of Lech-mezei csata
Left Centre Balközép (párt)
Left-Bank Ukraine Balparti Ukrajna
left-centre coalition balközép koalíció
leftist liberal movements balliberális mozgalmak
left-wing baloldali
left-wing intellectuals baloldali értelmiségiek
legal system jogrendszer
legend legenda, monda, rege, jelmagyarázat
Legion of Ukrainian Sich Riflemen Ukrán Szicslövészek Légiója
legislation törvényhozás
legislative power törvényhozói hatalom
legislative törvényhozó(i)
legitimists legitimisták, királypártiak
Leitha River Lajta folyó
Lemko lemko
Lenin, Vladimir Vlagyimir Lenin
leninism leninizmus
lethargy letargia, közöny
levy war on háború indít
liaison officer összekötő tiszt
Liatorytsia River Latorca folyó
liberal laws liberális törvények
Liberal Party Liberális Párt
liberate felszabadít, felment
liberation felszabadítás, felszabadulás
liberator felszabadító

liege lord hűbérúr
limit határ, korlát; korlátoz, megszorít
limit the king's power korlátozza a király hatalmát
limitation korlátozás, elhatárolás
limited korlátozott, meghatározott
limited monarchy alkotmányos királyság
limitless korlátlan, határtalan
line infantry sorkatonaság
linguistic frontiers nyelvhatárok
linguistic-cultural movement nyelvi-kulturális mozgalom
list of 12 demands Tizenkét pont
literary language irodalmi nyelv
Lithuania Litvánia
Little Entente kisantant
“little kings” kiskirályok, oligarchák
Little Russia Kisoroszország
Little Russian Collegium Kisorosz Kollégium
“Little Russians” kisoroszkok
“little work” (malenykij robot) „kis munka” (málenyikij robot)
liturgical books liturgikus könyvek, szerkönyvek
live in conditions of extreme misery nyomorúságos körülmények között él
living death élő halál, a halálnál is rosszabb élet
local helyi, helybeli
local collection helyi kiadványok gyűjteménye
local colour helyi jellegzetesség
local government helyi önkormányzat
local railway helyi érdekű vasút
local train helyi érdekű vonat
localism lokálpatriotizmus, helyi jelleg/szokás
locality hely, helyszín, lokalitás, fekvés
localization helyhez kötés, helymeghatározás, elhelyezkedés

localize korlátoz, helyhez köt, elszigetel

loess lösz

loose authority over sg elveszti a hatalmát/fennhatóságát vmi felett

loose control of Pannonia elveszíti az ellenőrzést Pannónia felett

lord úr, mágnás, lord, földesúr

lord cancellor lordkancellár, főkancellár

lord mayor főpolgármester

lords spiritual egyházi főrendek

loss of blood vérveszteség

losses that mop up all the profit minden hasznot felemészítő veszteségek

Lower House alsóház

lower table of Parliament az országgyűlés alsótáblája

low-lying riverbank areas alacsony fekvésű folyóparti területek

low-quality goods and produce alacsony minőségű áruk és termékek

Luhansk Luhanszk

Lukyanenko, Levko Levko Lukjanenko

lung trouble tüdőbaj

Lutheran luteránus

Lviv Lviv, Lemberg

Lytvyn Bloc Litvin Blokk

Lytvyn, Volodymyr Volodimir Litvin

M

Magdeburg law magdeburgi jog

magical mágikus, varázslatos

magistrat magisztrátus

magnate mágnás

magnate of industry iparbáró

Magyarone magyarón, magyarbarát

Maidan (Independence Square) Majdan (Függetlenség tere)
Maidan Protest Movement Majdan Tiltakozó Mozgalom
Maidan protesters a Majdon-mozgalomban résztvevő tiltakozók
maintain fenntart
maintain a motion javaslatot elfogad
maintain an existence fennmarad
maintain the respectabilities ragaszkodik a hagyományokhoz, fenntartja a látszatot
make a compromise kompromisszumot köt
make a dash for freedom szökést kísérel meg
make a raid into/upon a country betör egy országba, végigrabol/végigpusztít egy országot
make harmless ártalmatlanít
make oneself fully independent teljesen függetleníti magát, teljes függetlenséget szerez
make peace with sy kibékül vkivel
make stone tools and weapons kőszerszámokat és -fegyvereket készít
make sy one's vassal vazallusává teszi
manipulate manipulál, mesterkedik, kezel
manner in dispute vita tárgya, szóban forgó ügy
maraud fosztogat, portyázik, zabrál
marauder martalóc
marble márvány, üvegyolyó
Margarethe, Operation Margaréta-hadművelet
maritime expeditions tengeri expedíciók/felfedező út
market-economy piacgazdaság
marriage házasság(kötés)
married házas
marry házasodik
marry money érdekházasságot köt, gazdagon nőszül
marshal marsall, tábornagy; (el)rendez, vezet
marshlands mocsaras/lápos területek
marxism marxizmus
marxism-leninism marxizmus-leninizmus

marxist ideology marxista ideológia
mass tömeg, halom, rakás
mass demonstrations tömegdemonstrációk
mass exodus tömeges elvándorlás
mass movement tömegmozgalom
mass murder tömeggyilkosság
mass murderer tömeggyilkos
mass starvation tömeges éhínség
massacre mészárlás, öldöklés, vérfürdő; (le)mészárol, halomra öl
Matthias Church Mátyás-templom
Matthias Corvinus Korvin Mátyás
mavericks pártonkívüliek, függetlenek
mayor's office polgármesteri hivatal
mean no harm nem akar rosszat
media law médiatörvény
mediate közvetít, közbelép
mediation közvetítés, közbelépés
mediator közvetítő, közbenjáró
medieval sources középkori forrás
medium landowners középbirtokosok
Melitopol kurhan melitopoli kurgán
melt ömledék; olvad
member tag
Menshevik mensevik
mercenary kalmárszellemű, pénzsóvár, zsoldos (katona)
merge egybeolvaszt, egyesít
merge into sg beolvad vmbe
Middle Ages középkor
middle class középosztály
military assistance katonai segítség
military helicopter harci helikopter

militiaman nemzetőr, polgárőr, milicista
miniature miniatűr, miniatúra
Ministry of the Environment környezetvédelmi minisztérium
minority government kisebbségi kormány
minority rights for ethnic Hungarians abroad határon túli magyarok kisebbségi jogai
Mizhhiria Mizshirja, Ökörmező
mobilization mozgósítás
mobilize mozgósít
mode of life életmód
modernization modernizáció, korszerűsítés
modernize modernizál, korszerűsít
modification módosítás
modify módosít
Mohács, Battle of mohácsi csata
Molotov, Viacheslav Vjacseszláv Molotov
Molotov-Ribbentrop Pact Molotov-Ribbentrop-paktum
monastic quarter rendház
monastic szerzetesi, kolostori
monastic vows szerzetesi fogadalom
monasticism szerzetesi élet, szerzetesi rend, szerzetesség
monetary system pénzrendszer
monetary unit pénzegység
Mongol attacks mongol támadások
Mongol yoke mongol iga
Mongolian Tatars mongol tatárok
monk szerzetes, barát
monotheistic religion monoteista vallás
Moravia Morvaország
Moravian state morva állam
moribund haldokló
mortal remains földi maradványok

mosaic mozaik, mőzesi

Moscow Moszkva

Moscow patriarch moszkvai pátriárka

mother country haza, anyaország

mother tongue anyanyelv

motifs from Greek mythology motívumok a görög mitológiából

mount the royal throne felül a királyi trónra

Muhi, Battle of muhi csata

Mukachiv eparchy munkácsi egyházmegye/püspökség

Mukachiv Saint Nicholas's Monastery munkácsi Szent Miklós-kolostor, Csernekhegyi kolostor

Mukachiv, Mukachevo Munkács

multinational soknemzetiségű

Munich Agreement müncheni egyezmény

murder gyilkosság; gyilkol, megöl

murderer gyilkos (személy)

murderous gyilkos, vérengző

murderous weapon gyilkos fegyver

Muscovite wing moszkovita szárny

museology muzeológia

museum múzeum

mutual tolerance kölcsönös tolerancia

my lord duke! nagyméltóságú herceg úr!

mythological mitológiai

mythology mitológia

N

name one's son as one's successor fiát jelöli meg örökösének

Naples Nápoly

Napoleonic napóleoni

Napoleonic Wars napóleoni háborúk
Narodovtsi narodovecek
nation nemzet
nation's grievances nemzeti sérelmek
national nemzeti
national anthem nemzeti himnusz
national archives országos levéltár
national aspirations nemzeti törekvések
National Assembly Nemzetgyűlés
National Bank Nemzeti Bank
national character nemzeti karakter
national committees nemzeti bizottságok
national communism nemzeti kommunizmus
National Council Nemzeti Tanács
national defence honvédelem
National Democratic Party Nemzeti Demokrata Párt
national feeling nemzeti érzés
national flag nemzeti lobogó
national library nemzeti könyvtár
national minorities nemzeti kisebbségek
national opposition nemzeti ellenzék
National Peasant Party Nemzeti Paraszt Párt
national pride nemzeti büszkeség
national road to socialism a szocializmus nemzeti útja
National Roundtable Nemzeti Kerekasztal
national spirit nemzeti szellem
National Theatre Nemzeti Színház
national wing nemzeti szárny
nationalism nacionalizmus
nationalist nacionalista
nationalist right-wing radicals nemzeti jobboldali radikálisok

nationalities nemzetiségek
Nationalities Law nemzetiségi törvény
“nationalities problem” „nemzetiségi kérdés”
national-religious oppression nemzeti-vallási elnyomás
nationwide országos, országosan
nationwide referendum országos népszavazás
NATO (North Atlantic Treaty Organization) NATO (Észak-atlanti Szerződés Szervezete)
natural forces természeti erők
natural gas földgáz
natural resource természeti kincsek
naturalism naturalizmus
naturalist naturalista
Nazi náci
Nazi occupation náci megszállás
Nazism náciizmus
Near East Közel-Kelet
near relation közeli rokon
necessity of agreement a megegyezés szükségessége
neck of land földnyelv
nefarious aljas, alávaló, gaz
neglect hanyagság; elhanyagol, nem vesz figyelembe
neglected elhanyagolt
neglectful hanyag
negotiate tárgyal, megtárgyal, egyezkedik
neighbour szomszéd, felebarát
neighbouring countries szomszédos országok
neighbouring empires szomszédos birodalmak
Neoclassicism neoklasszicizmus
Nestor the Chronicler Nesztor krónikás
new blood friss vér, új erő
New Economic Mechanism új gazdasági mechanizmus

New Economic Policy (NEP) Új Gazdasági Politika

new homeland új haza

New Sich Új Szics

newcomer jövevény, idegen, betelepülő

Nicopolis, Battle of nikápolyi csata

NKVD (People's Commissariat for Internal Affairs) NKVD (Belügyi Népbiztosság)

nobility nemesség

noble nation nemesi nemzet

noblesse oblige a nemesség kötelez

nomadic hordes nomád hordák

nomadic immigrant peoples nomád bevándorló népek

nomadic invaders nomád megszállók

nonconformist artist nonkonformista művész

non-Habsburg lands nem-Habsburg területek

non-nobles nem-nemesek

normalization normanilizálás, szabványosítás

Normanist theory normann-teória

Normans normannok, vikingek, varégek

north észak

north by east északkeletre

north pole északi sark

Northern War északi háború

notarize hitelesít

notary (köz)jegyző

Novgorod the Great Nagy Novgorod

nuclear power station atomerőmű

nuclear war atomháború, nukleáris hadviselés

nuclear weapon nukleáris fegyver, atomfegyver

null érvénytelen, hatálytalan; érvénytelenít, hatálytalanít

nullity semmisség, érvénytelenség

nun apáca

O

obligate kötelez, fogadalmat vállal

obligate sy to do sg kötelez vkit vmire

obligation kötelezettség, kötelesség, tartozás, adóslevél

oblige kötelez, kényszerít

obligee hitelező

obstruct akadályoz, feltart

obstruction obsztukció, akadályozás, feltartás

occupy elfoglal, birtokol

occupy the Polish and Lithuanian thrones elfoglalja/birtokolja a lengyel és litván trónt

October Revolution of 1917 1917-es októberi forradalom

Odesa Odessza

off duty szolgálaton kívül

offer the throne to the Lithuanian prince felajánlja a trónt a litván fejedelemnek

office hivatal, iroda

officer köztisztviselő, katonatiszt

officer of the law hatósági személy/közeg

officer on duty ügyeletes tiszt

official language hivatalos nyelv

official price hatósági ár

official statement hivatalos közlemény/megállapítás

official tisztviselő, hivatalnok, hivatalos

old country óhaza

old faith and order régi/ősi hit és rend

Old Hungarian Lament of the Virgin Mary Ómagyar Mária-siralom

Old Sich Régi Szics

Oleh, Prince Oleh fejedelem

oligarchs oligarchák

oligarchy oligarchia

on guard őrségben
on one's deathbed a halálos ágyánál
on pain of death halálbüntetés terhe alatt
one of the old guard régi vágású ember
one's blood runs cold megfagy ereiben a vér
one's hands are forced meg van kötve a keze, kényszerhelyzetben van
one-party state egypárti állam
On-Ogur onugor
onslaught támadás
open fire on protesters tüzet nyit a tüntetőkre
open steppe nyílt sztyeppe
Opposition Roundtable Ellenzéki Kerekasztal
Opryshoks opriskok
oral tradition szójhagyomány
Orange Revolution narancsos forradalom
Orbán-led opposition Orbán vezette ellenzék
orbit hatáskör, működési terület, keringési pálya; kering
orbiter űrhajó, mesterséges űrbolygó
Organization of Ukrainian Nationalists Ukrán Nacionalisták Szervezete
Orlyk, Pylyp Pilip Orlik
ornamentation díszítés, díszítmények
Orthodox church ortodox egyház
Orthodox faith ortodox/görögkeleti hit
Osaul oszaul
OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe) EBESZ (Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet)
Ostrih Academy Osztrih Akadémia
Ostrih Bible Osztrih Biblia
Ostrih Chronicle Osztrih Krónika
Ottoman Empire Oszmán Birodalom
Ottoman provinces oszmán tartományok

Ottoman Turks oszmán-törökök
Our Ukraine party Mi Ukrajnánk párt
outbreak of the revolution a forradalom kitörése
outpost előőrs, előretolt állás
output termelés
outside factors külső tényezők
outside pressure külső nyomás
overcome legyőz, úrrá lesz
overlord hűbérúr, feljebbvaló
overrun eláraszt, lerohan, legázol
own saját, tulajdon; tulajdonul bír, elismer
owner tulajdonos
ownership tulajdon

P

pacific békés, csendes
pacification pacifikáció, (meg)békélés
pacifism pacifizmus
pacifist movements pacifista mozgalmak, békemozgalmak
pacifist pacifista
pacify kibékít, lecsendesít
pagan belief pogány hit
pagan deities pogány istenek/istenségek
pagan pogány, istentelen
pagan rebellion pogány felkelés/lázadás
palace palota, kastély
palace of Visegrád visegrádi palota
palatine nádor
Pan-European Picnic Páneurópai Piknik

panmonarchic constitution monarchiapárti alkotmány
Pannonia Pannónia (római provincia)
papacy pápaság
papal accordance pápai jóváhagyás
papal bull pápai bulla
papal protection pápai oltalom
Paris Peace Conference párizsi békekonferencia
Paris, Treaty of párizsi béke
parish plébánia, egyházközség, parókia
parliament parlament, országgyűlés, diéta
parliamentary election parlamenti képviseléválasztás
parliamentary majority parlamenti többség
partial revision részleges revízió
partisan fanatikus híve vminek, partizán
partisan groups partizán csapatok/csoportok
Partisan movement in Ukraine, 1918–22 1918–22. évi ukrajnai partizán mozgalom
partisanship párthűség, részrehajlás
partitions of Poland Lengyelország felosztásai
party apparatus pártapparátus
Party of Agrarian Democrats Agrárdemokraták Pártja
Party of National Work Nemzeti Munkapárt
Party of Regions Régiók Pártja
party politics pártpolitikai
“passive resistance” „passzív ellenállás”
pastor lelkész, anglikán pap
pastoral lelkészi, pásztori
patched up peace törékeny béke
patriarch of Constantinople konstantinápolyi pátriárka
patrimonial apától öröklött
patrimony apai örökség, egyházi vagyon
Patriotic People’s Front Hazafias Népfrent

patron pártfogó, védnök
patron saint védőszent
patronage pártfogás, védnökség, kegyuraság
patronize támogat, pártfogol
Paulines pálosok
paved roads kövezett utak
peace béke
peace movement békemozgalom
peace pact békeegyezmény
peace talk béketárgyalás
peaceable békés, békeszerető
peaceful békés, csendes, nyugodt
peaceful resistance békés ellenállás
peaceful student demonstration békés diákdemonstráció
peasant communities paraszti közösségek
Peasant party Parasztpárt
peasant revolt parasztfelkelés
peasantry parasztság
Pechenegs besenyők
penal colony fegyenctelep
penal servitude kényszermunka
People's Republic Népköztársaság
People's Front Népfront
Pereiaslav principality Perejaszlavi Fejedelemség
Pereiaslav Treaty perejaszlavi szerződés
perestroika („restructuring”) peresztrojka („átalakítás”)
period kor, időszak, időtartam, korszak, ciklus
period of boyar rebellion a bojári zendülések kora
period of instability instabilitás időszaka
Period of Reforms reformkor
periodic időszakos, időszaki, szakaszos, időnként ismétlődő

periodical folyóirat, időszaki
peripheral periférikus, külső
peripheral areas periférikus területek
periphery periféria, perem, határszél
perish elpusztul, elvész
perish by cold megfagy
perish by hunger éhen hal
permanent állandó tartós
Persians perzsák
personal estate személyi tulajdon, ingó vagyon
personal union perszonálunió
Petliura, Symon Simon Petljura
Petőfi Party Petőfi Párt
philosopher filozófus, bölcsekedő, gondolkodó
philosophical filozófikus, mélyenszántó, bölcséleti
philosophy filozófia
Pidhorny, Mykola (Nikolay Podgorny) Mikola (Nyikolaj) Pidgornyij
Pidkarpatska Rus' Pidkarpatszka Rusz
pilgrim zarándok
pilgrimage zarándoklat
pioneer úttörő, élharcos, első telepes, utász, árkász
plain síkság, alföld, érthető, egyenes
planned economy tervgazdálkodás
plateau fennsík
plunge into war háborúba sodor
Pochaiv Pocsajiv
Podilia/Podolia Pogyilja/Podólia
pogroms pogromok
Poland Lengyelország
police force rendőrség, karhatalom
police judge rendőrbíró

policy of assimilation asszimilációs politika
Polish Insurrection of 1830–31 1830–31. évi lengyel felkelés
Polish landlords lengyel főurak
Polish-Lithuanian Commonwealth Lengyel-Litván Nemzetközösség
Politburo Politbűró, a kommunista párt Politikai Bizottsága
political politikai
political absolutism politikai abszolútizmus
political affiliations politikai kapcsolatok/hovatartozás
political agitation politikai nyugtalanság
political arena politikai hadszíntér
political asylum politikai menedékjog
political chaos politikai káosz/zűrzavar
political domination politikai fölény
political dry-rot politikai bomlás
political fragmentation politikai fragmentáltság/töredezettség
political independence politikai függetlenség
political influence politikai befolyás
political life politikai élet
political opposition politikai ellenzék
political phenomenon politikai jelenség
political pressure politikai nyomás
political question politikai kérdés
political radicals politikai radikálisok
political science államtudomány
political structure politikai struktúra/szerkezet
political testimonization politikai múlt igazolása
politician politikus
politics politikai, politikai meggyőződés/elv
Politics Can Be Different Lehet Más a Politika
poll szavazás, választói névjegyzék, szavazat(számlálás); leszavaz(tat), szavazatot kap/elnyer
Poltava, Battle of poltavai csata

pool of blood vértócsa
Pope pápa
Pope Sylvester Szilveszter pápa
“popular uprising” népfelkelés
populate benépesít
population lakosság, népesség
population loss népességfogyás
population statistics népességi statisztika
populism populizmus
populous state népes állam
Poroshenko, Petro Petro Porosenko
port city kikötőváros
Porte Porta
portrait arckép, képmás, portré
postal censorship postai cenzúra/ellenőrzés
postpone elhalaszt, halogat
postponement halasztás
post-Trianon Hungary Trianon utáni Magyarország
postwar period háború utáni időszak
pottery fazekasság
power relations erőviszonyok
power structure hatalmi szerkezet
powerful empire erős birodalom
powerful erős, erőteljes, hatalmas
powers at war hadviselő felek
practice usury uzsoráskodik, uzsorából él
Pragmatic Sanction Pragmatica Sanctio
Prague Prága
Prague Spring prágai tavasz
pre-Christian period kereszténység előtti időszak
preclude the industrialization of the country gátat szab az ország/vidék iparosítása elé

predecessors elődök
Premonstratensians premonstreiek
prerogative előjog, kiváltság
present-day Hungary mai/jelenlegi Magyarország
preservation megőrzés
preserve one's identity megőrzi identitását/önazonosságát
preserve védett terület; megőriz, védettnek nyilvánít
president elnök
Presidential Council Elnöki Tanács
Prešov region Eperjes-régió
press sajtó
priest pap
primary sources elsődleges források
primate's palace prímási palota
Prime minister miniszterelnök
prince herceg, fejedelem
prince regent régensherceg
princedom hercegség
princely fejedelmi, hercegi
princess hercegnő, hercegné
Principality of Galicia-Volhynia Halics-Volinyi Fejedelemség
priority prioritás
prison börtön, fogház
prison camp börtöntábor
prisoner of war hadifogoly
prisoner rab, fogoly
private investors magánbefektetők
privately-run TV channels kereskedelmi tévécsatornák
privatization privatizáció
privatization of the economy a gazdaság privatizációja
privatization process privatizációs folyamat

privilege kiváltság, privilégium, előjog
privileged class kiváltságos osztály
pro-Bolshevik bolsevikpárti
process of industrialization iparosodási folyamat
proclaim kihirdet, kikiált, kinyilvánít
proclaim abroad nyilvánosságra hoz
proclaim war hadat üzen
Proclamation of Ukrainian statehood az ukrán államiság kinyilvánítása
proclamation of war hadüzenet
pro-Communist intelligentsia kommunistabarát értelmiség
prodigal son tékozló fiú
profess oneself Christian kereszténynek vallja magát
profession of faith hitvallás
profit haszon, nyereség; hasznára van, hasznot húz
profit of an opportunity kihasználja az alkalmat
profitable hasznos, jövedelmező, rentábilis
profiteer from the privatization profitál/hasznot húz a privatizációból
profiteer nyerészkedik, feketézik
proletariat proletariátus
prolonged siege elhúzódó ostrom
prolonged war elhúzódó háború
pro-Nazi movement nácibarát mozgalom
propagate terjeszt, népszerűsít, propagál
property relationships tulajdonviszonyok
property tax vagyonadó
proportional representation arányos képviselet
pro-Russian separatists oroszbarát szeparatisták
pro-Soviet forces szovjetbarát erők
prosperity jólét, konjunktúra
prosperous virágzó, sikeres
prosperous peasants (kulaks) tehetős parasztok (kulákok)

Prosvita (Enlightenment) society Proszvita (Felvilágosodás) Társaság
protect megvéd, oltalmaz, megóv
protected védett
protected by law törvényesen védett
protected king védett király
protection védelem, oltalom, védettség
protection against flood árvízvédelem
protectionist agricultural policy protekcionista agrárpolitika
provincial diet tartományi gyűlés
Provisional Government Ideiglenes Kormány
Provisional National Assembly Ideiglenes Nemzetgyűlés
pro-Western foreign policy nyugatbarát külpolitika
Prussia Poroszország
Prut River Prut folyó
Prut Treaty pruti béke
Prypiat River Pripjaty folyó
public ownership köztulajdon
public weal közjó, közérdek
publicly owned land közterület
puppet government bábkormány
puppet prince báburalkodó
pursuit üldözés, működés
push back the Ottoman Empire visszaszorítja az Oszmán Birodalmat
push forward előretör
put in for an election jelöltséget vállal, választáson fellép
put in one's term of military service kitölti a katonai szolgálati idejét
put in prison börtönbe vet, bebörtönöz
put into force érvénybe/hatályba léptet (törvényt)
put sy to death megöl vkit, kivégez vkit
put sy under an obligation lekötelez vkit
put the horses to a carriage lovakat befog

Putin, Vladimir Vlagyimir Putyin

Q

quartermaster officer hadbiztos

queen királynő, királyné

quit office hivataláról leköszön

R

radical gyökeres, radikális, mélyreható, alapvető

radical democrats radikális demokraták

radical political movements mélyreható politikai reformok

radicalism radikalizmus

radicals radikálisok

raid portyázó hadjárat, rajtaütés, portya; rajtaüt, fosztogat, portyázik

raid a country betör egy országba, végigrabol/végigpusztít egy országot

raider támadó, fosztogató, rabló

raise concerns about judicial reforms aggályait fejezi ki a bírósági reformokat illetően

raise emelkedés, fizetésemelés; emel, felemel, megemel, ébreszt

Rakhiv Rahó

Rákosi-Gerő clique Rákosi-Gerő-klikk

rampage tombolás, dühöngés; tombol, dühöng

rank rang, sor, társadalmi osztály; sorban következnek, elrendez, sorba állít, minősít, rangsorol

ranking member korelnök

ranking officer rangidős tiszt

ransom váltság, kiváltás; fogságból kivált, kifizeti a váltságdíjat

ratify ratifikál, becikkelyez, jóváhagy

ratings agencies hitelminősítők

ravage pusztítás, rombolás; pusztít, rombol
reach a climax tetőpontot elér
reacting force ellenállás
reaffirm the rights jogokat megerősít
reaffirm újra megerősít
realism realizmus, valószínűség
realist valószerű, realista, gyakorlatias ember
rear-admiral ellentengernagy
reasonable méltányos, ésszerű, értelmes
rebel at/against sg fellázad vmi ellen
rebel lázadó, felkelő, zendülő; fellázad
rebellion lázadás, felkelés, ellenállás
rebuild the state újjáépíti az államot
recalcitrant ellenszegülő, makacs
receive kap, átvesz, megkap, befogad
reclaim visszanyer, visszaszerez
recognize sy as one's son fiának ismer el vkit
Red Army Vörös Hadsereg
Red Cossacks vörös kozákok
Red Guards army vörösgárdista hadsereg
Red Rus' Vörösoroszország [Galícia történelmi neve]
red sludge vörös iszap
red star vörös csillag
Red Terror Vörös Terror
reduce csökken(t)
reduce sy to silence elhallgattat vkit
reduce welfare spending jóléti kiadások csökkentése
reform reform, átalakulás; megújít, megreformál, átalakít
reform generation reformnemzedék
Reformation reformáció
Reformed református

reformer újíító személy, reformátor
refuge menedék, óvóhely
refugee menekült
refusal visszautasítás
refusal of permission tiltás
refuse all reforms minden reformot visszautasít
refuse szemét, törmelék; visszautasít, megtagad
regent régens
regime uralom, rendszer, rezsim
region vidék, terület
registered Cossacks regisztrált kozákok
reign over a land uralkodik egy országban
reign uralom, uralkodás; uralkodik
reinforce megerősít
reinforcement megerősítés
relation rokon, elbeszélés, elmondás, kapcsolat, viszony
relations érintkezés
relationship kapcsolat, összefüggés, rokonság
release of political prisoners politikai foglyok szabadon bocsátása
religious centre vallási központ
religious freedom vallásszabadság
religious strife vallási viszály/harc/küzdelem
relocation centre gyűjtőtábor
remain marad, megmarad
remaine under Habsburg rule Habsburg uralom alatt marad
remaining megmaradó
remains maradványok, maradék
Renaissance prince reneszánsz uralkodó/fejedelem
Renaissance reneszánsz
replace helyettesít, eltávolít
replacement visszahelyezés, helyettesítés, pótlás

represent ábrázol, mutat, kifejez, feltüntet
representation ábrázolás, képviselet, értelmezés
representative jellegzetes, tipikus, jellemző, képviselő
representative of the authorities hatósági személy
repression elnyomás, elfojtás
republic köztársaság
repudiation elutasítás, megtagadás
rescue package (pénzügyi) mentőcsomag
resettlement áttelepítés, új betelepítés
resident population állandó/helybeli lakosság
resign from office lemond hivataláról
resistance ellenállás, ellenállási mozgalom, ellenkezés
resort to force erőszakhoz folyamodik
resource forrás, menedék
restoration helyreállítás, újjáépítés, visszahelyezés
restoration of the 2004 constitution a 2004. évi alkotmány visszaállítása
restoration of the territorial integrity területi integritás helyreállítása
restore royal power királyi hatalom helyreállítása
restrict korlátoz, megszorít
restricted behatárolt, korlátozott
restriction megszorítás, korlátozás
retreat visszavonulás, menedékhely, visszavonultság; visszavonul, hátrál, megszalad
return with the help of sy visszatér vkinek a segítségével
revenue állami bevétel/jövedelem
reverse ellentét, ellentétes, ellenkező; megfordít, felfordít, irányt vált
reverse of the medal az érem másik oldala
reversible visszavonható, megfordítható
reversion visszatérés, utódlási jog
revision revízió
revisionism revizionizmus
revisionist revizionista

revolution forradalom
Revolution of 1848 1848. évi forradalom
revolutionary workers' councils forradalmi munkástanácsok
Revolutionary Workers' and Peasants' Government Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
rich peasants, kulaks gazdag parasztok, kulákok
Riga, Peace Treaty of rigai békeszerződés
right of coinage pénzverés joga
Right Sector Jobb(oldali) Szektor
right to resist ellenállás joga
Right-Bank Ukraine Jobbparti Ukrajna
right-centre jobbközép
right-centre coalition jobbközép koalíció
right-wing radical leaders jobboldali radikális vezetők
right-wing radicals jobboldali radikálisok
Riurykide dynasty Rurik-dinasztia
rival rivális, versengő; versenyez, verseng, vetélkedik
road barricade úttorlaszok
Rococo rokokó
Roman Catholic római katolikus
Roman Empire Római Birodalom
Romanesque style román stílus
Romania Románia
Romanians románok
Romanticism romantika
royal colony koronagyarmat
royal courtier királyi udvaronc
royal free boroughs szabad királyi városok
Royal Hungarian Air Force Magyar Királyi Honvéd Légierő
Royal Hungary Királyi Magyarország
royal monopolies királyi monopóliumok
royal official királyi tisztviselő

royal power királyi hatalom
royal prerogative felségjog
royal servants királyi szolgák
royal title királyi cím
royalty király, királyi személy, fenség, királyi méltóság
rule of law jogrend
rule out elutasít, kitöröl
rule uralom, előírás, szabály; uralkodik, kormányoz, szabályoz, irányít
rule with a firm hand kemény kézzel uralkodik
ruler uralkodó
rules of procedure eljárási szabály
ruling class uralkodó osztály
Rumiantsev, Petr Pjotr Rumjancev
run for office közhivatalt próbál szerezni
runic-like script rovásírás
running fight mozgó harc
runoff lefolyása vminek
rural vidéki, falusi, mezőgazdasági
Ruska Kraina Ruszka Krajna
Ruskaia Pravda Ruszkaja Pravda
Russian Civil War orosz polgárháború
Russian Communist Party Orosz Kommunista Párt
Russian Duma Orosz Duma
Russian Empire Orosz Birodalom
Russian Federation Orosz Föderáció
Russian Social Democratic Workers' Party Orosz Szociáldemokrata Párt
Russian tsar orosz cár
Russification oroszosítás, ruszifikáció
Russification campaign oroszosító mozgalom
Russophile orientation oroszbarát/ruszofil orientáció
Russo-Turkish wars orosz-török háború

Ruthenes/Rusyns rutének/ruszinok

S

sabotage szabotázs; sabotál

sacramental obligation eskü alatt tett fogadalom

sacred szent, szakrális

sacred ruler szakrális uralkodó

safeguard biztosíték, garancia; oltalmaz, védelmez

Saint Cyril Szent Cirill

Saint George Szent György

Saint Methodius Szent Metód

Saint Petersburg Szentpétervár

Saint Sophia Cathedral Szent Szófia-székesegyház

Saint Stephen I I. Szent István

samvydav (self-publication) samidáv, samizdat („saját kiadás”) [engedély nélkül kinyomtatott broszúra vagy könyv; illegális politikai irodalom]

Sava River Száva folyó

savage reprisals kegyetlen megtorlások

Saxons szászok

Saxon university szász egyetem (területi autonómia)

Scandinavia Skandinávia

Scandinavian countries skandináv országok

scattered huts szétszórt tanyák

Schengen Area schengeni övezet

Schism skizma

scholar tudós, tanuló, ösztöndíjas

Scythia Szkítia

Scythian jewellery szkíta ékszerek

Scythians szkíták

standard mértékadó, minta, alapvető, standard
search kutatás, vizsgálat; kutat, vizsgál
search warrant házkutatási engedély
searcher kutató, vizsgáló
seat of the grand prince a nagyfejedelem székhelye
seat of war hadszíntér
Second Vienna Award második bécsi döntés
secrecy titoktartás, titkosság
secret agent hírszerző, titkos ügynök
secret agreement titkos megegyezés
secret negotiations titkos tárgyalások
secret police titkosrendőrség
secret political association titkos politikai társaságok
secret speech titkos beszéd
secret suffrage titkos választójog
secular világi, szekuláris
secure a large majority nagy többséget biztosít
secure biztos, biztonságos, nyugodt; biztosít, megóv
see service katonai szolgálatot teljesít
seize the moment megragadja a pillanatot
Sejm szejm
selective service kötelező katonai szolgálat
self-government önkormányzat
semi-independence korlátolt függetlenség
semi-nomadic félnomád
semi-nomadic people félnomád nép
send küld, elküld
sentence to death halálra ítél
sentimentalism érzelmesség, érzelgősség, szentimentalizmus
separate különálló, független; szétválaszt, elválaszt, leválaszt
separate principality önálló/különálló fejedelemség

separation from bread and board ágytól-asztaltól való elválás

separation of powers hatalmi ágak szétválasztása

separatism szeparatizmus

separists szeparatisták

Serbia Szerbia

Serbs szerbek

Seret River Szeret folyó

serfs jobbágyok, szolgák

Serpent (Zmiyiny) Island Kígyó-sziget

service szolgáltatás, ellátás, szolgálat, istentisztelet, szertartás

service club önszolgálati társaság

servitude (rab)szolgaság

set a limit to sg határt szab vminek

set rule biztos szabály

set up a printing press nyomdát felállít

settlement letelepedés, telep

Sevastopol Szevasztopol

Severians sziverjanok

sham fight fegyvergyakorlat, álharc

sharp turn éles fordulat

Shcherbytsky, Volodymyr Volodimir Scserbickij

Shelest, Petro Petro Seleszt

Shevchenko Association Sevcsenko Társaság

Shevchenko, Taras Tarasz Sevcsenko

shooting war tényleges hadviselés, melegháború

short-lived rövid életű

showcase trial kirakatper

Siberia Szibéria

Sich Riflemen Szicslövészek

siege of Budapest Budapest ostroma

siege of Constantinople Konstantinápoly ostroma

Sigismund of Luxembourg Luxemburgi Zsigmond
sign armistice fegyverszünetet köt
sign peace békét köt
silent demonstration csendes demonstráció
Silesia Szilézia
sister nővér, lánytestvér, hűg
Skoropadsky, Pavlo Pavlo Szkoropadszkij
slave rabszolga
slave trade rabszolga-kereskedelem
Slavic Congress in Prague prágai szláv kongresszus
Slavonia Szlavónia
Slavonic liturgical language egyházi szláv nyelv
Slavs szlávok
Slobidska Ukraine Szlobidszka Ukrajna
Slovak szlovák
Slovakia Szlovákia
Slovaks szlovákok
Slovyansk Szlovjanszk
slow the Soviet advance lassítja a szovjet előrehaladást
small firms kisüzemek
small landowners kisbirtokosok
Smallholders kisgazdák (párttagok)
Smallholders' Party Kisgazdapárt
smerd szmerd [állami adófizetésre kötelezett parasztok a Kijevi Ruszban]
social társadalmi, szociális, társas
socail events társadalmi események
social capital társadalmi tőke
social class társadalmi osztály
social contacts társadalmi kapcsolatok
Social Democrats szociáldemokraták
social discontent társadalmi elégedetlenség

social equality társadalmi egyenlőség
social events társadalmi események
social gathering társas összejövetel
social history társadalomtörténet
social institutions társadalmi intézményrendszer
social ladder társadalmi ranglétra
social realism szocialista realizmus
social reasons társadalmi okok
social reform társadalmi reform
social science társadalomtudomány
social status társadalmi helyzet/állás/rang
social welfare társadalmi jólét
social work szociális munka
socialism szocializmus
socialist szocialista
Socialist-led opposition a szocialisták által vezetett ellenzék
Socialist-Liberal government szocialista-liberális kormány
socialization társadalmasítás, szocializálás, államosítás
socialize államosít, szocializál
Society of Saint Basil the Great Szent Bazil Társulat
soil termőföld, talaj; bemocskol, beszennyez, megtrágyáz
solidify one's power megszilárdítja a hatalmát
son fiú
sources források
south dél, déli
South Slavs délszlávok
Southern Buh River Déli-Bug folyó
southern Slovakia Dél-Szlovákia
Soviet Gulag Szovjet Gulag
Soviet historians szovjet történészek
Soviet losses szovjet veszteségek

Soviet occupation of Ukraine Ukrajna szovjet megszállása
Soviet partisans in Ukraine ukrajnai szovjet partizánok
Soviet regime szovjet rendszer/rezsim
Soviet rule szovjet uralom
Soviet Russia Szovjet-Oroszország
Soviet troops szovjet csapatok
Soviet Ukraine Szovjet-Ukrajna
Soviet Union Szovjetunió
Soviet-bloc countries szovjet blokk országai
Sovietization of western Ukraine Nyugat-Ukrajna szovjetizálása
sparse ritka, szórványos, elszórt
speech from the throne trónbeszéd
sphere of influence befolyási körzet/övezet
spirit of the age korszellem
spiritual court egyházi bíróság
spiritual szellemi, lelki, egyházi
spiritually szellemileg, lelkileg
splendid ragyogó, pompás
spring tavasz
stab sy to death leszúr vkit, halálra szúr vkit
stagnate tesped, stagnál
stagnation pangás, stagnálás
Stalin, Yosif Joszif Sztálin
Stalin's cult sztálini kultusz
Stalingrad, Battle of sztálingrád
Stalinism sztálinizmus
Stalinist era sztálini éra
Stalinist regime sztálini rezsim
Stalin's statue Sztálin-szobor
stand/keep guard őrt áll
standard of living életszínvonal

standardize egységesít
starosta sztároszta, előjáró
starvation éhezés, éhínség
state állam(i), állapot, helyzet; állít, kijelent, megállapít
state apparatus állami apparátus
State Duma Állami Duma
state enterprises állami vállalatok
state farms termelő szövetkezetek (TSZ-ek)
state officer állami hivatalnok
state prisoner politikai fogoly
State Security Authority Államvédelmi Hatóság (ÁVH)
State Security Department Államvédelmi Osztály (ÁVO)
state trial politikai bűnper
state-church relationship állam–egyház viszony
state-owned company állami vállalat
statue szobor
statutory rule törvényerejű rendelet
steppe sztyeppe
stipulate kiköt, meghatároz
stipulation kikötés, feltétel
Stone Age kőkorszak
stone castles kővárak
stone sy to death halálra kövez vkit
storekeepers boltosok
strained relations feszült viszony
stranglehold of restrictions korlátozások béklyója
stranglehold szorongatás
strategic sectors of energy stratégiai energia-ágazatok
stratification rétegződés
strength erő, erősség, kitartás
strengthen erősít, megerősít, alátámaszt

strife küzdelem, harc, viszály
strike sztrájk, ütés
strive igyekeznek, törekszik, verseng
strong influence erős hatás/befolyás
strong king erős király
strong national leader erős nemzeti vezető
structure szerkezet, alak
struggle harc, küzdelem; harcol, küzd
Styria Stájerország
Subcarpathia Kárpátalja
Subcarpathian kárpátaljai
subject alárendelt, állampolgár, alattvaló, tárgy; leigáz, legyőz, alávet
subject oneself to a rule aláveti magát egy szabálynak
subjection alávetés, leigázás, alávetettség
subjective alanyi, egyéni, szubjektív
subjugate leigáz
subjugated tribes leigázott törzsek
Sublime Porte Fényes Porta
Subotica Szabadka
subsequent decades későbbi évtizedek
subsequent history of sg későbbi története vminek
subsidize segélyez, támogat
subsidy anyagi támogatás, szubszidió
successor utód, jogutód, örökös
successor states utódállamok
Suez Crisis szuezi válság
suffer szenved
suffer from sg szenved vmitől
suffer heavy losses súlyos veszteséget szenved
suffering szenvedés, fájdalom
suitable megfelelő, alkalmas

sultan szultán
summer nyár
summon behív, beidéz, összehív
Sumy Szumi
Sunday schools vasárnapi iskolák
Sunday-school movement vasárnapi iskola mozgalom
supporters of the Compromise a kiegyezés hívei/támogatói
suppress political rivals elnyomja/elhallgattatja politikai riválisait
Supreme Court Legfelsőbb Bíróság
Supreme Soviet of the USSR az USZSZK Legfelsőbb Tanácsa
Supreme Ukrainian Council Ukrán Legfelsőbb Tanács
surrender megadás, feladás, lemondás; megad, felad, lemond
surveillance felügyelet, őrizet
survivable túlélésre képes, túlélhető
survival túlélés, életben maradás
survivance öröklés
survive életben marad, túlél
survivor túlélő
sustainable economic growth fenntartható gazdasági növekedés
suzerainty fennhatóság, hűbéruraság, hűbéri hatalom
Süleyman Szulejmán
Svaliava Szolyva
Svoboda (Freedom) Party Szvoboda (Szabadság) Párt
swad tömeg, embertömeg
swamp mocsár, ingovány, láp; eláraszt, elönt
swampy mocsaras, ingoványos
swear an oath esküt tesz
swear káromkodás, szitkozódás; káromkodik, megesküszik, esküt tesz
Sweden Svédország
Swedish svéd
sweeping reform gyökeres reform

Swiss svájci

Switzerland Svájc

sword at the carry kivont karddal

symbolism szimbolizmus, szimbolika, jelképes ábrázolás, jelképrendszer

Symferopol Szimferopol

Synevyr Lake Szinevéri-tó

system rendszer

system of intimidation megfélemlítési módszer

system of land tenure földbirtoklási rendszer

systemic rendszeres, rendszerszerű, szervezeti

Szatmár, Treaty of szatmári béke

Szekler nobleman székely nemes

Szeklers székelyek

Szepes area Szepesség

T

tactics harcászat, eljárás mód, taktika

take in a refugee menekültet befogad

take refuge menedéket/oltalmat talál

take service with sy szolgálatba lép vkinél

take sg for one's basis alapul vesz

take sy prisoner foglyul ejt/elfog vkit

take up arms fegyvert fog/ragad

Tatar raids tatár támadások/portyák

tax adó, teher; megadóztat, adót kivet, megállapít

tax reform adóreform

tax sy with sg megvádol vkit vmivel

technocrats technokraták

temporarily ideiglenesen, egyelőre

temporariness ideiglenesség
temporary ideiglenes, átmeneti
tension feszültség, húzóerő, izgalom
tent sátor
Tereblia River Talabor folyó
terrible szörnyű, borzasztó
terribly szörnyen, borzasztóan
terrify megijeszt, megfélemlít
territorial revisionism területi revízió
territory terület, vidék, tartomány
terror rémület, rettegés, terror
the news got abroad szárnyra kelt a hír
theological teológiai, hittudományi
theory of South Slav (Yugoslav) unity a délszláv (jugoszláv) egység elmélete
there's a rumour abroad az a hír járja
think with a degree of nostalgia about sg nosztalgiával gondol vmi iránt
Third Republic Harmadik Köztársaság
Thirty Years' War harmincéves háború
threat of state bankruptcy államcsőd veszélye
throne trón
Tiachiv Técső
tiara pápai hatalom
Tisza River Tisza folyó
title cím
title deed birtoklevél
Tiverians tyiverciek
today's Ukraine mai/mostani Ukrajna
tolerated religion bevett vallás
Tomakivka Sich Tomakivka Szics
Torda, Diet of tordai országgyűlés
total war totális háború

town város
townspeople városiak, városi lakosság
trade mesterség, kereskedelem, forgalom; kereskedik, üzletet köt
trade routes kereskedelmi útvonalak
tradition tradíció, hagyomány
traditional hagyományos
train service vasúti közlekedés
Transcarpathia Kárpátalja
Transcarpathian Ukraine Kárpát-Ukrajna
Transdanubia Dunántúl
transfer one's authority to sy átadja a hatalmát vkinek
Transylvania Erdély
Transylvanian aristocrat erdélyi arisztokrata
Transylvanian Diet erdélyi országgyűlés
Transylvanian Saxons erdélyi szászok
treasure kincs; felhalmoz, kincsként őriz, megőriz (emlékezetben), nagyra becsül
treasure up felhalmoz
treasured nagyra becsült
treasurer kincstárnok, pénztárnok
treaty of friendship with Italy barátsági szerződés Olaszországgal
Trianon frontiers trianoni országhatárok
Trianon, Treaty of trianoni békeszerződés
tribe törzs, néptörzs
Tripartite Pact háromhatalmi egyezmény
Tripillian culture tripiljai kultúra
Triple Alliance Hármasszövetség
Trotskyism trockizmus
trouble baj, gond, aggodalom, zavar; aggaszt, nyugtalanít, fárad
trouble free problémamentes
troubled zavaros, nyugtalan, zaklatott
troublesome fáradságos, nehéz, zavaró, kellemetlen

tsar cár

tsarina cárnő

tsarist cári

Turchynov, Oleksandr Olekszandr Turcsinov

Turiia River Turja folyó

Turkey Törökország

Turkish török

Turkish danger török veszély

Turkish wars török háborúk

Turks törökök

turn of the century századforduló

twofold kétszeres

twofold purpose kettős cél

two-thirds of the population a lakosság/népesség kétharmada

Tymoshenko, Yuliya Julija Timosenko

U

UDAR party (Ukrainian Democratic Alliance for Reforms) Űtés párt (Ukrán Demokratikus Szövetség a Reformért)

Ukase ukáz

Ukrainian Academy of Sciences Ukrán Tudományos Akadémia

Ukrainian Autocephalous Orthodox Church Ukrán Autokefál Ortodox Egyház

Ukrainian Galician Army Ukrán Galíciai Hadsereg

Ukrainian history ukrán történelem

Ukrainian Insurgent Army Ukrán Felkelő Hadsereg

Ukrainian intelligentsia ukrán értelmiség

Ukrainian Party of Socialist Revolutionaries Ukrán Szocialista Forradalmárok Pártja

Ukrainian People's Movement for Restructuring (Rukh) Ukrán Népi Mozgalom az Átalakításért

Ukrainian People's Republic Ukrán Népköztársaság
Ukrainian Soviet Socialist Republic Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság
Ukrainian State Security Service (SBU) Ukrán Biztonsági Szolgálat (SZBU)
Ukrainian State Ukrán Állam [az állam megnevezése Pavlo Skoropadskij hetman idején]
Ukrainian territories ukrán területek
Ukrainian-Polish War of 1648–57 1648–57. évi ukrán-lengyel háború
Ukrainian-Soviet War, 1917–21 ukrán-szovjet háború, 1917–21
Ukrainization ukránosítás
Ukrainophile ukránbarát, ukrán érzelmű, ukranofil
Ulichs ulicsok
ultranationalist ultranacionalista
under a Moscow protectorate Moszkva védnöksége/protektorátusa alatt
under Entente pressure az antant nyomása alatt
under one's sway vki uralma alatt
underpin alátámaszt, megerősít
undoubtedly genuine document vitathatatlanul hiteles dokumentum
unemployment munkanélküliség
unfit for military service katonai szolgálatra alkalmatlan
unfit to rule uralkodásra alkalmatlan/nem méltó
unforeseen difficulties váratlan nehézségek
Uniate clerics unitus/görögkatolikus klerikusok/papok
unify egyesít, egységesít
Union of Krevo krevói unió
Union of Lublin lublini unió
Union of Soviet Socialist Republics (U.S.S.R.) Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége (SZSZKSZ), Szovjetunió
Union of Zemstvos Zemsztvósövetség
union with Rome egyesülés Rómával
unit (mérték)egység
Unitarian unitárius
unitary state unitárius állam

United Nations Security Council ENSZ Biztonsági Tanács
unity egység, egyetértés, közös birtoklás
universal suffrage általános választójog
unlawful törvénytelen
unlawful/unconstitutional commands törvénytelen/alkotmányellenes utasítások
unrecorded nincs megörökítve/feljegyezve
unregistered Cossacks nem regisztrált/regisztrálatlan kozákok
unskilled szakképzetlen
unskilled labour szakképzetlen munkaerő
unwritten law szokásjog
unwritten tradition szójhagyomány
Upper House felsőház
upsurge of nationalism nacionalizmus fellendülése
urban városi
urban and rural Jews városi és vidéki zsidóság
urbanization városiasodás
Urbarial Patent úrbéri pátens
urgent need of modernization modernizáció sürgős/égető szüksége
use force erőszakot alkalmaz
use one's influence protekcióval él
usury uzsora
Uzh River Ung folyó
Uzhhorod Ungvár
Uzhhorod gymnasium ungvári gimnázium
Uzhhorod raion/district Ungvári járás
Uzhhorod Union ungvári unió [az ortodox ruszinok uniója Rómával 1646-ban]

V

vacate office önként lemond állásáról/tisztségéről

Vallachia Havasalföld

valley völgy

Valuev's circular valujevi körlevél

Varangians varégok, normannok, vikingek

vassal vazallus

vassal of the Tatars a tatárok vazallusa

vassal state vazallus állam

Vatican Vatikán

Vatican Library Vatikáni Könyvtár (latinul: Bibliotheca Apostolica Vaticana)

veil fátyol, függöny; lefátyoloz, leplez

veiled hostility burkolt ellenségeskedés

Venice Velence

Verkhovyna Verhovina

vernacular Ukrainian language népi ukrán nyelv

very centre kellős közepe

viche vicse, városi gyűlés a Kijevi Rusz városaiban

victory győzelem, diadal

Victory Day Győzelem Napja

Vienna Bécs

Vienna Award bécsi döntés

Vienna-centred Bécs központú

village assembly falugyűlés

virgin lands szűzföldek

Visegrád Forum Visegrádi Fórum

Visegrad Group Visegrádi Csoport

Vix's note Vix-jegyzék

Vlachs oláhok/vlahok

Vladimir-Suzdal Principality Vlagyimir-Szuzdáli Fejedelemség

Vojvodina Vajdaság, Délvidék

Volhynia Volhínia, Voliny

Volodymyr the Great Nagy Volodimir

Volodymyr-Volynskyi Principality Volodimir-Volinszkij Fejedelemség

voluntary army önkéntes hadsereg

volunteers önkéntesek

Voronezh Voronyez

Voroshilov, Marshal Vorosilov marsall

Vynnychenko, Volodymyr Volodimir Vinnicsenko

W

wage the peace megőrzi a békét

wage war against sg/sy hadat visel vmi/vki ellen

wage war on hadat visel

waive a rule szabályt/előírást felfüggeszt

war háború; háborúzik, harcol, küzd

war correspondent haditudósító

war crime háborús bűn

war criminal háborús bűnös

war cripples hadirokkantak

war loan hadikölcsön

war machine hadigépezet

war material hadianyag

war memorial háborús emlékmű

war of independence szabadságharc

war of nerves idegek harca/háborúja

War of the Austrian Succession osztrák örökösödési háború

war office hadügyminisztérium, honvédelmi minisztérium

war psychosis háborús hisztéria
war veterans háborús veteránok
warehouse raktárépület
warrior katona, harcos
Warsaw Varsó
Warsaw Pact Varsói Szerződés
wartime devastation háborús pusztítás/pusztulás
waste land ugar, műveletlen föld
wasteland műveletlen föld, tarló
waterways vízi utak
weal and woe jó és balsors
wealth vagyon, gazdagság
weapon fegyver
weaponless fegyvertelen
weaponry fegyverzet
well found jól ellátott, jól felszerelt
Wesselényi Conspiracy Wesselényi-összeesküvés
west nyugat, nyugati
West Germany Nyugat-Németország
Western Allies Nyugati Szövetségesek
Western civilisation nyugati civilizáció
western Europe Nyugat-Európa
western fringe of the country az ország nyugati pereme
Western imperialism nyugati imperializmus
Western political and social model nyugati politikai és társadalmi modell/minta
Western powers nyugati nagyhatalmak
Western Ukraine Nyugat-Ukrajna
Western world nyugati világ
Western-style democracy nyugati típusú demokrácia
White Croats fehérhorvátok
white war gazdasági háború

“who is not against us is with us” „aki nincs ellenünk, az velünk van”

“who is not with us is against us” „aki nincs velünk, az ellenünk van”

whole egész, teljes

whole range of events események teljes sorozata

wide-spread problem of alcoholism az alkoholizmus széleskörű problémája

widespread széleskörű

widespread terror széleskörű terror/rémület

wield influence befolyást gyakorol

“wild fields” vad mezők

wilful murder szándékos emberölés

win by force of numbers túlerővel győz

winter tél

Wisła River Wisła folyó

Wisła, Operation Wisła-akció

witch boszorkány

with one accord egyhangúlag

withdraw the order visszavonja rendeletet/parancsot/

withstand the assault visszavonja a támadást/ostromot

workdays munkanapok

working class munkásosztály

World Bank Világbank

World Heritage Világörökség

World Jewish Congress Zsidó Világkongresszus

world ranking list világranglista

World Trade Organization Kereskedelmi Világszervezet

World War I első világháború

World War II második világháború

worship Pagan gods pogány isteneknek hódol, pogány isteneket imád

written sources írott források

Y

Yalta Conference jaltai konferencia

Yanukovych, Viktor Viktor Janukovics

Yaroslav the Wise Bölcs Jaroszláv

Yasinia Kőrösmező

Yatsenyuk, Arseniy Arszenyij Jacenyuk

year év, esztendő, évfolyam

yellow star sárgacsillag

Yeltsin, Boris Borisz Jelcin

Yelysavethrad (Kirovohrad) Jelizavetgrád (Kirovográd)

Yiddish jiddis

yield to force enged az erőszaknak

Yugoslavia Jugoszlávia

Yushchenko, Viktor Viktor Juscsenko

Z

zadruga férfיאgon számontartott balkáni nagycsalád, házközösség

Zagreb Zágráb

Zaporizhia Zaporizzsja

Zaporozhian Cossacks zaporizzsjai kozák

Zaporozhian Sich Zaporizzsjai Szics

Zboriv, Treaty of zborivi béke

zeal hev, buzgalom, buzgóság, lelkesedés

zealous buzgó, lelkes, rajongó, fanatikus

zek zek, szovjet láger lakója

zemstvo zemsztvo, választott orosz öngazgatási szervezet

zero zéró, nulla

Zhytomyr Zsitomir

zone of interior hátország

zoned körzetekre/zónákra osztott

Zvenyhorod Zvenyigorod

Zsitvatorok, Peace of zsitvatoroki béke